

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1989-1990

9 FEBRUARI 1990

WETSONTWERP

**tot wijziging van de artikelen 42, 43
en 505 van het Strafwetboek en tot
invoeging van een artikel 43bis
in hetzelfde wetboek**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE (1)

UITGEBRACHT DOOR
MEVR. MERCKX-VAN GOEY

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie besprak onderhavig wetsontwerp
tijdens haar vergaderingen van 10 en 31 januari 1990.

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Mottard.

A. — Vaste leden :

C.V.P. HH. Bourgeois, Dumez,
Hermans, Mevr. Merckx-
Van Goeij, H. Van Parys.
P.S. HH. Defosset, Eerdeken,
Mayeur, Mottard, Mevr.
Onkelinx.
S.P. H. Chevalier, Mevr. De
Meyer, Mevr. Duroi-Van-
helmont.
P.V.V. HH. De Groot, Mahieu,
Mevr. Neyts-Uyttebroeck.
P.R.L. HH. Foret, Mundeleer.
P.S.C. HH. Beaufays, Laurent.
V.U. HH. Coveliers, Loones.
Ecolo/ Mevr. Vogels.
Agalev

B. — Plaatsvervangers :

HH. Bosmans (F.), Bosmans (J.),
Dhoore, Mevr. Kestelijn-Sierens,
Mevr. A. Leysen, H. Uyttendaele.
HH. Charlier (G.), Gilles, Henry,
Leroy, Perdieu, Vancrombruggen.
H. Beckers, HH. Slegckx, Van der
Maelen, Van der Sande.
HH. Berben, Cortois, De Croo, Kem-
pinaire.
HH. Draps, Gol, Klein.
H. Antoine, Mevr. Corbisier-Hagon,
H. Michel (J.).
Mevr. Maes, HH. Lauwers, Vervae-
t.
HH. Simons, Van Dienderen.

Zie :

- 987 - 89 / 90 :

— N° 1 : Wetsontwerp.

— N° 2 en 3 : Amendementen.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1989-1990

9 FÉVRIER 1990

PROJET DE LOI

**modifiant les articles 42, 43 et 505
du Code pénal et insérant un
article 43bis dans
ce même code**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE LA
JUSTICE (1)

PAR
MME MERCKX-VAN GOEY

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre Commission a examiné ce projet de loi au
cours de ses réunions des 10 et 31 janvier 1990.

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Mottard.

A. — Titulaires :

C.V.P. MM. Bourgeois, Dumez,
Hermans, Mme Merckx-
Van Goeij, M. Van Parys.
P.S. MM. Defosset, Eerdeken,
Mayeur, Mottard, Mme On-
kelinx.
S.P. M. Chevalier, Mme De
Meyer, Mme Duroi-Vanhel-
mont.
P.V.V. MM. De Groot, Mahieu,
Mme Neyts-Uyttebroeck.
P.R.L. MM. Foret, Mundeleer.
P.S.C. MM. Beaufays, Laurent.
V.U. MM. Coveliers, Loones.
Ecolo/ Mme Vogels.
Agalev

B. — Suppléants :

MM. Bosmans (F.), Bosmans (J.),
Dhoore, Mme Kestelijn-Sierens,
Mme A. Leysen, M. Uyttendaele.
MM. Charlier (G.), Gilles, Henry,
Leroy, Perdieu, Vancrombruggen.
M. Beckers, MM. Slegckx, Van der
Maelen, Van der Sande.
MM. Berben, Cortois, De Croo,
Kempinaire.
MM. Draps, Gol, Klein.
M. Antoine, Mme Corbisier-Hagon,
M. Michel (J.).
Mme Maes, MM. Lauwers, Vervae-
t.
MM. Simons, Van Dienderen.

Voir :

- 987 - 89 / 90 :

— N° 1 : Projet de loi.

— N° 2 et 3 : Amendements.

INLEIDENDE UITEENZETTING VAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN JUSTITIE EN MIDDENSTAND

Het voorliggende wetsontwerp beoogt een uitbreiding van de middelen ter beteugeling van bepaalde nieuwe of reeds bekende vormen van criminaliteit, al dan niet georganiseerd, die tot doel hebben winst op te leveren.

Bedoelde vormen van criminaliteit kunnen best worden bestreden door ze in de wortel aan te tasten, enerzijds door verbeurdverklaring van uit de misdrijven verkregen winsten, en anderzijds door een misdrijf te maken van alle handelingen die de omschakeling en het beheer van die onrechtmatige winsten tot doel hebben. (artikel 5 van het ontwerp)

Deze vorm van verbeurdverklaring is niet als dusdanig opgenomen in ons strafrecht. Het begrip « zaken die uit het misdrijf voortkomen » omschreven in artikel 42 van het Strafwetboek, is zeer beperkend en heeft alleen betrekking op hetgeen het misdrijf op materieel gebied oplevert.

De strafwet wordt terzake steeds erg restrictief geïnterpreteerd. Geldsommen die afkomstig waren van de herverkoop van een gestolen goed, konden volgens het Hof van Cassatie (Cass., 4 juli 1986, *R.D.P.*, 1986, blz. 910) niet verbeurd worden verklaard. Hetzelfde geldt voor winsten uit wettelijke activiteiten gefinancierd door geld dat uit een misdrijf voortkomt.

Er is evenwel een zekere evolutie ter zake merkbaar.

Het Hof van Cassatie meent dat, sedert de wijzigingen, aangebracht bij de wet van 9 juli 1975 in de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van de gifstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica, het geld afkomstig uit de handel in verdovende middelen in beslag kan worden genomen.

Voor het overige bevat het Belgisch recht geen enkele bepaling die de handelingen, welke de omschakeling en het beheer van die onrechtmatige winsten tot doel hebben (gemeenlijk « witwassen » genoemd), als een misdrijf strafbaar stelt.

In het Frans worden deze handelingen wel eens « blanchissement » of « blanchissage » genoemd, doch « blanchiment » blijkt volgens de woordenboeken de meest passende benaming te zijn.

*
* *

De hoofdlijnen schetsend van het ontwerp, verwijst de Minister enerzijds naar de ruime regeling inzake verbeurdverklaring :

1° aan de rechter wordt een bepaalde *beoordelingsvrijheid* gelaten. Artikel 3 van het ontwerp bepaalt dat de bijzondere verbeurdverklaring steeds door de rechter « kan » worden uitgesproken.

2° de regeling heeft een *zeer ruime werkingssfeer*.

EXPOSE INTRODUCTIF DU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE LA JUSTICE ET DES CLASSES MOYENNES

Le projet de loi à l'examen a pour objectif d'améliorer les moyens de répression de certaines formes de criminalité nouvelles ou déjà connues, organisée ou non, qui ont pour objectif la réalisation d'un profit.

La meilleure manière de lutter contre ces formes de criminalité est de les combattre à la racine, c'est-à-dire, d'une part, en permettant la confiscation des profits réalisés grâce aux infractions et, d'autre part, en érigeant en infraction toutes les opérations ayant pour but de reconvertir et gérer ces profits illicites. (article 5 du projet)

Cette forme de confiscation n'est pas prévue en tant que telle dans notre droit pénal. La notion de « choses produites par l'infraction » contenue à l'article 42 du Code pénal est très restrictive et ne vise que ce qui a été produit matériellement par l'infraction.

La loi pénale a toujours été interprétée de façon très restrictive en la matière. Ainsi, la Cour de cassation a estimé que les sommes d'argent qui sont tirées de la revente d'un objet volé ne pouvaient être confisquées (Cass. 4 juillet 1986, *RDP*, 1986, p. 910). Il en va de même des bénéfices d'activités légales financées par des sommes d'argent provenant d'une infraction.

On constate toutefois une certaine évolution en cette matière.

C'est ainsi que la Cour de cassation estime que les sommes d'argent provenant du trafic de stupéfiants peuvent être confisquées depuis la modification apportée par la loi du 9 juillet 1975 à celle du 24 février 1921 concernant le trafic des substances vénéneuses, soporifiques, stupéfiantes, désinfectantes ou antiseptiques.

Par ailleurs, le droit belge ne contient aucune disposition érigeant en infraction les opérations ayant pour but de reconvertir et de gérer ces profits illicites (infraction communément appelée « blanchiment »).

Ces opérations sont parfois qualifiées de « blanchissement » ou de « blanchissage », mais le terme « blanchiment » semble le plus adéquat.

*
* *

Esquissant les grandes lignes du projet, le Ministre fait observer qu'il organise un régime de confiscation particulièrement large, qui présente les caractéristiques suivantes :

1° Il laisse une *liberté d'appréciation* au juge. L'article 3 du projet prévoit que la confiscation spéciale « pourra » toujours être prononcée par le juge.

2° Il prévoit un *champ d'application très large*.

3° voor de toepassing van de regels inzake verbeurdverklaring wordt in een *orde van voorrang* voorzien, zodat de verbeurdverklaring zo veel mogelijk verbonden blijft aan het misdrijf, maar dat zij ook nog kan worden toegepast ingeval de goederen of de waarden die met het misdrijf verband houden, verdwenen zijn.

De verbeurdverklaring kan bijgevolg ook worden toegepast op goederen die de oorspronkelijke goederen vervangen.

Voorts voert het wetsontwerp een nieuw misdrijf in, te weten het « witwassen ».

Onderhavig ontwerp, zo besluit de Minister, is belangrijk niet alleen omdat het een verbetering van het strafrecht beoogt, maar ook omdat het in een internationale context moet worden gezien.

Om zich te schikken naar het UNO-Verdrag inzake de sluikhandel in verdovende middelen en psychotrope stoffen van 20 december 1988, is België verplicht om de wetgeving, althans voor wat het witwassen van druggeld betreft, aan te passen.

Het drugprobleem is ook bij ons zeer actueel. De bestrijding ervan kan slechts doelgericht gebeuren als, naast de preventie en de repressie van het gebruik, ook de onderliggende belangen bij de drugtrafik aangepakt worden.

De Regering heeft een belangrijke keuze gemaakt. Het toepassingsgebied werd niet beperkt tot de misdrijven in verband met verdovende middelen, zoals in sommige andere landen.

Daarentegen wordt niet geraakt aan de basisprincipes van ons strafrecht. Er is geen omkering van de bewijslast. Het Openbaar Ministerie moet het bewijs van het misdrijf leveren.

ALGEMENE BESPREKING

Bemerkingen van de Raad van State

Een lid vraagt waarom de Minister het advies van de Raad van State niet volledig gevolgd heeft. Meer bepaald werd de door de Raad van State voorgestelde tekst van artikel 1 niet overgenomen. Kan de Minister toelichten waarom de term « vermogensvoordelen » verkozen werd boven het door de Raad van State voorgestelde « goederen en waarden » ?

De Raad van State heeft ook bemerkings bij de algemene strekking van dit artikel. Het Parlement zal moeten nagaan, aldus de Raad, of aan de draagwijdte ervan geen beperkingen moeten gesteld worden door de bijzondere verbeurdverklaring enkel op de bij wet bepaalde misdrijven van toepassing te verklaren. Deze bemerking betreft tevens het bepaalde in artikel 3, derde lid.

Het lid vindt het ook eigenaardig dat het woord « witwassen » nergens voorkomt in de tekst van het

3° Il prévoit un *ordre de priorité* pour l'application des règles de confiscation de manière à ce que la confiscation reste autant que possible liée à l'infraction, mais qu'elle puisse également s'appliquer si les biens ou valeurs ayant un lien avec l'infraction ont disparu.

Il sera dès lors également possible de confisquer les biens qui auront été substitués aux biens initiaux.

Par ailleurs, le projet crée une nouvelle infraction, à savoir le « blanchiment ».

Le Ministre conclut en soulignant que l'importance du projet à l'examen réside non seulement en ce qu'il vise à améliorer notre droit pénal mais aussi en ce qu'il s'inscrit dans un contexte international.

Pour se conformer à la Convention des Nations Unies contre le trafic illicite de stupéfiants et de substances psychotropes du 20 décembre 1988, la Belgique est en effet tenue d'adapter sa législation, du moins en ce qui concerne le blanchiment de l'argent de la drogue.

Le problème de la drogue est également très actuel dans notre pays. La lutte anti-drogue ne peut être menée de façon adéquate que si, outre les mesures de prévention et de répression de l'usage de stupéfiants, on s'attaque également aux intérêts sous-jacents au trafic de stupéfiants.

Le Gouvernement a fait un choix important. Le champ d'application du projet n'a pas été limité aux infractions liées aux stupéfiants comme dans certains autres pays.

Par contre, on ne touche pas aux principes fondamentaux de notre droit pénal. Il n'y a aucune inversion de la charge de la preuve. C'est au Ministère public qu'il incombe d'apporter la preuve de l'infraction.

DISCUSSION GENERALE

Observations du Conseil d'Etat

Le premier intervenant demande pourquoi le Ministre n'a pas suivi entièrement l'avis du Conseil d'Etat. Ainsi, le texte de l'article 1er qui a été proposé par le Conseil d'Etat n'a pas été repris. Le Ministre peut-il expliquer pourquoi les termes « avantages patrimoniaux » ont été préférés aux termes « biens et valeurs » proposés par le Conseil d'Etat ?

Celui-ci a également formulé des observations concernant la tendance générale de l'article. Selon le Conseil d'Etat, il appartient au Parlement d'apprécier s'il n'y a pas lieu de limiter la portée de cette disposition en prévoyant que la confiscation spéciale s'appliquera uniquement aux infractions prévues par la loi. Cette observation concerne également l'article 3, troisième alinéa.

Le membre s'étonne que le terme « blanchiment » n'apparaisse nulle part dans le texte du projet. L'inti-

ontwerp. De door de Raad van State voorgestelde benaming van Afdeling IV « Helingen en witwassen » die overigens ook in het voorontwerp stond, wordt niet overgenomen maar in de plaats komt : « Heling en andere verrichtingen met betrekking tot zaken die uit een misdrijf voortkomen ».

Wat het eerste punt betreft, antwoordt de Minister dat het begrip « vermogensvoordelen » in artikel 1 van het ontwerp verkozen werd boven het door de Raad van State voorgestelde « goederen en waarden » omdat vermogensvoordelen ruimer is en even duidelijk. Bovendien werd het begrip « voordelen » op het niveau van de Raad van Europa in aanmerking genomen door het Comité van deskundigen belast met het uitwerken van een Europese overeenkomst inzake internationale samenwerking op het gebied van de opsporing, de inbeslagneming en de verbeurdverklaring van zaken die voortkomen uit misdadige activiteiten.

Wat het derde punt betreft, werd de door de Raad van State voorgestelde term « witwassen » niet in de tekst zelf van het wetsontwerp overgenomen omdat de bedoeling om uit het misdrijf voortkomende zaken wit te wassen niet in aanmerking is genomen als constitutief element van het misdrijf.

Wat de draagwijdte van het ontwerp betreft, antwoordt de Minister dat het hier een opportuniteitsoordeel betreft, en dat in het ontwerp niet wordt afgeweken van de algemene beginselen van het Strafwetboek, onder meer dit betreffende de bewijslast.

Bevoegdheid van de rechter

De beoordelvrijheid toegekend aan de rechter in artikel 43bis, is zeer ruim, zo merkt een aantal sprekers op.

In dit verband signaleert een lid een contradictie tussen de memorie van toelichting en het wetsartikel zelf.

Krachtens het eerste lid kan de rechter oordelen of verbeurdverklaring al dan niet moet worden uitgesproken. Daarentegen leest men in de memorie van toelichting : « Het spreekt vanzelf dat verbeurdverklaring moet worden gelast zodra uit het misdrijf belangrijke vermogensvoordelen zijn verkregen. » Gaat dat wel samen en is er dan geen tegenspraak met de verplichte verbeurdverklaring die volgt uit artikel 43 van het strafwetboek ?

De Minister verduidelijkt dat de verbeurdverklaring slechts facultatief is voor de verruimde toepassing die het wetsontwerp invoert. Het ontwerp raakt niet aan de verplichte verbeurdverklaring van het bestaande artikel 43 van het strafwetboek.

Nog in verband met de facultatieve verbeurdverklaring vraagt een lid zich af of de wet eenvormig zal toegepast worden. Kunnen daar, in samenspraak met het college van de Procureurs-generaal, bij wijze van crimineel beleid, richtlijnen voor gegeven worden ?

tulé de la section IV « Du recèlement et du blanchiment », qui a été proposé par le Conseil d'Etat et figurait d'ailleurs également dans l'avant-projet de loi, n'est pas repris mais remplacé par l'intitulé suivant : « Du recèlement et d'autres opérations relatives à des choses tirées d'une infraction ».

En ce qui concerne le premier point, le Ministre répond que si la notion d'« avantages patrimoniaux » figurant à l'article 1er du projet a été préférée à l'expression « biens et valeurs » proposée par le Conseil d'Etat, c'est parce qu'elle est plus large, tout en étant aussi claire. En outre, la notion d'avantages a été retenue, au niveau du Conseil de l'Europe, par le Comité d'experts chargé d'élaborer une convention européenne de coopération internationale en ce qui concerne le dépistage, la saisie et la confiscation des produits d'activités criminelles.

En ce qui concerne le troisième point, le terme « blanchiment », proposé par le Conseil d'Etat, n'a pas été repris dans le texte même du projet de loi parce que l'intention de blanchir les choses provenant de l'infraction n'a pas été retenue comme élément constitutif de l'infraction.

Pour ce qui est de la portée du projet, le Ministre répond qu'il s'agit en l'espèce d'un jugement d'opportunité et que le projet ne s'écarter pas des principes généraux du Code pénal, notamment en ce qui concerne la charge de la preuve.

Compétence du juge

Un certain nombre d'intervenants font observer que la liberté d'appréciation laissée au juge par l'article 43bis est très large.

Un membre signale à ce propos une contradiction entre l'exposé des motifs et le texte même de l'article.

En vertu du premier alinéa, le juge peut apprécier s'il convient ou non de prononcer la confiscation. L'exposé des motifs précise quant à lui qu'« il va de soi toutefois que la confiscation devra être ordonnée dès que des avantages patrimoniaux importants ont été tirés de l'infraction ». Ces deux textes sont-ils bien conciliables et n'y a-t-il pas contradiction avec l'obligation de confiscation prévue à l'article 43 du Code pénal ?

Le Ministre précise que la confiscation n'est facultative que dans le cadre de l'application étendue de cette peine résultant du projet à l'examen. Celui-ci ne modifie en rien l'obligation de confiscation prévue par l'actuel article 43 du Code pénal.

En ce qui concerne toujours la confiscation facultative, un membre se demande si la loi sera appliquée uniformément. Des directives pourront-elles être données en la matière, en accord avec le collège des procureurs généraux, dans le cadre de la politique criminelle ?

De spreker stelt vervolgens vast dat de redactie van artikel 42, 2° en 3° (zie art. 1) erg gelijklopend is. Nochtans duidt artikel 42, 2° de voorwerpen aan waarop een verplichte verbeurdverklaring moet worden toegepast terwijl artikel 42, 3° de facultatieve verbeurdverklaring betreft. Voor artikel 42, 2° wordt de eigendomsvereiste gesteld, voor artikel 42, 3° niet.

Wat is het precieze verschil tussen « zaken die uit een misdrijf voortkomen » en « vermogensvoordelen die rechtstreeks uit een misdrijf zijn verkregen » ?

Zijn er nog landen die een dergelijke ruime wetgeving aangenomen hebben ? Men mag niet uit het oog verliezen dat ook het witwassen van geld, verkregen uit inbreuken op de sociale en fiscale wetgeving, in dit ontwerp begrepen is.

De Minister beklemtoont dat artikel 42, 2°, door het Hof van Cassatie steeds restrictief geïnterpreteerd is. Het Hof ging er namelijk van uit dat het daarin bepaalde alleen betrekking heeft op zaken die *matériel* door het misdrijf zijn voortgebracht (bijvoorbeeld vals geld).

Het Hof van Cassatie heeft met name beslist dat de gestolen voorwerpen geen zaken zijn die uit het misdrijf voortkomen, maar wel het voorwerp zelf van het misdrijf zijn (Cass. 8 oktober 1962, *Pas.* 1963, I, 167).

A fortiori zijn de dingen die met het gestolen geld werden gekocht, alsmede het geld dat door de verkoop van de gestolen voorwerpen is opgebracht, geen zaken die uit het misdrijf voortkomen in de zin van artikel 42, 2°, van het Strafwetboek. De voorgestelde wetgeving is vrij ruim in vergelijking met de andere landen die terzake reeds gelegifereerd hebben. Alleen het Nederlandse systeem en het in Zwitserland overwogen systeem gelijken op wat dit ontwerp voorstaat. Een rechtsvergelijkende tabel wordt in bijlage van dit verslag afgedrukt.

Verwijzend naar zijn inleidende uiteenzetting benadrukt de Minister dat de regering geopteerd heeft voor een algemene regeling, waarbij niet geraakt wordt aan de grondprincipes van het strafrecht.

Rechten van derden

Waarom, zo wordt gevraagd, bevat het ontwerp geen regeling in verband met de rechten van derden en wordt er slechts verwezen naar een later te nemen koninklijk besluit ?

De Minister antwoordt dat een regeling terzake nog moet uitgewerkt worden aangezien het om een vrij technische materie gaat, die veelal bij koninklijk besluit wordt uitgewerkt.

Een analoge regeling is terug te vinden in het koninklijk besluit n° 260 van 24 maart 1936 op de bewaring ter griffie en de procedure tot teruggave van de in strafzaken in beslag genomen zaken.

Een lid van de commissie merkt op dat de eigenaars van de goederen bedoeld in artikel 505, tweede lid, vanzelfsprekend eenzelfde bescherming moeten genieten.

L'intervenant constate ensuite que les articles 42, 2°, et 42, 3° (voir article 1er), sont formulés de façon presque identique alors que l'article 42, 2°, désigne les choses auxquelles s'applique obligatoirement la confiscation et que l'article 42, 3°, a trait à la confiscation facultative. L'article 42, 2° prévoit la condition de propriété, qui ne figure pas à l'article 42, 3°.

Quelle est exactement la différence entre les « choses qui ont été produites par l'infraction » et les « avantages patrimoniaux tirés directement de l'infraction » ?

Y a-t-il d'autres pays qui ont adopté une législation ayant un champ d'application aussi large ? On ne peut perdre de vue que le projet de loi à l'examen vise également le blanchiment de l'argent provenant d'infractions à la législation sociale et fiscale.

Le Ministre souligne que la Cour de cassation a toujours donné une interprétation restrictive de l'article 42, 2°, considérant que ne sont visées par cette disposition que les choses qui ont été produites *matériellement* par l'infraction (par exemple la fausse monnaie).

La Cour de Cassation a notamment considéré que les choses volées ne sont pas des choses produites par l'infraction, mais bien l'objet même de l'infraction (Cass. 8 octobre 1962, *Pas.* 1963, I, 167).

A fortiori, les choses achetées avec l'argent volé, de même que l'argent procuré par la vente des choses volées ne constituent pas des choses produites par l'infraction au sens de l'article 42, 2°, du Code pénal. La législation proposée est assez large si on la compare à celles adoptées dans les pays qui ont déjà légiféré dans ce domaine. Seuls le système néerlandais et le système projeté en Suisse sont comparables au régime proposé par le projet à l'examen. On trouvera un tableau comparatif de différentes législations en annexe du présent rapport.

Renvoyant à son exposé introductif, le Ministre souligne que le Gouvernement a opté pour une solution globale du problème tout en respectant les principes fondamentaux du droit pénal.

Droits des tiers

Il est demandé pourquoi le projet ne règle pas les modalités de l'exercice des droits des tiers et prévoit seulement qu'ils seront réglés par un arrêté royal.

Le Ministre répond qu'il s'agit en l'occurrence d'une matière très technique et qu'en pareil cas les modalités sont généralement réglées par arrêté royal.

L'arrêté royal n° 260 du 24 mars 1936 sur la détention au greffe et la procédure en restitution des choses saisies en matière répressive contient des dispositions analogues.

Un membre souligne que les propriétaires des biens visés à l'article 505, deuxième alinéa, doivent évidemment jouir d'une même protection.

Toepassingsgebied

Een lid wil weten of de wet ook toepasselijk zal zijn op witgewassen geld dat afkomstig is van een fiscaal misdrijf, bijvoorbeeld BTW-fraude of op misdrijven die hun oorsprong vinden in een Europese reglementering. Stel dat het geld herbelegd werd in het buitenland, kan het dan verbeurd verklaard worden op grond van artikel 42, 3° ?

De Minister antwoordt bevestigend. De rechter heeft de vrijheid om te beslissen of de herbelegging volledig dan wel gedeeltelijk moet verbeurd verklaard worden.

Uiteraard is de uitvoerbaarheid van de straf in het gegeven voorbeeld van buitenlandse herbelegging afhankelijk van de verdragen die terzake werden afgesloten.

De Minister brengt nogmaals in herinnering dat de bijzondere verbeurdverklaring een straf is. De eventuele geldboete en de vergoedingen verschuldigd aan de burgerlijke partijen moeten betaald worden uit de rest van het vermogen van de veroordeelde. Dank zij het facultatief karakter van de bijzondere verbeurdverklaring in artikel 43bis kan de rechter met dit gegeven rekening houden bij het bepalen van de strafmaat.

Een lid preciseert dat de bijzondere verbeurdverklaring die werd uitgesproken tegen een minderjarige, niet kan afgewenteld worden op de burgerlijke verantwoordelijke, aangezien het om een bijkomende straf gaat.

Meerdere leden stellen zich vragen over het toepassingsgebied. Men is het volledig eens over de toepassing op drugmisdrijven, maar dit ontwerp reikt veel verder. Naast alle misdrijven vermeld in het Strafwetboek en de bijzondere strafwetten, worden ook de in andere wetgevingen (economisch, sociaal, administratief) voorziene strafbare feiten beoogd. De Raad van State formuleerde ook een opmerking in die zin.

De Minister herhaalt dat een keuze werd gemaakt.

Onderhavig wetsontwerp raakt niet aan de algemene beginselen van het strafrecht. De bewijslast wordt niet verlegd, maar de bijzondere verbeurdverklaring kan wel worden uitgesproken voor alle misdrijven. In andere landen is de bijzondere verbeurdverklaring uitsluitend van toepassing op bij de wet bepaalde misdrijven, maar in die gevallen wordt de bewijslast omgekeerd (bijvoorbeeld in het Verenigd Koninkrijk).

Daarbij zij echter opgemerkt dat in het milieu van de zware misdadigheid, drugtrafiek, zwartwerk, prostitutie, kidnapping of hormonentrafiek vaak verbonden zijn. Het is moeilijk om te bewijzen van welk misdrijf het geld afkomstig is.

Een lid voegt daaraan toe dat de optie van de regering ook legistiek te verkiezen is.

Het Strafwetboek stelt de algemene principes vast en maakt best zo weinig mogelijk onderscheid naar gelang van de aard van het misdrijf. Specifieke straf-

Champ d'application

Un membre demande si la loi en projet s'appliquera également à l'argent blanchi provenant d'une infraction fiscale, par exemple d'une fraude en matière de TVA, ou à des infractions qui trouvent leur origine dans une réglementation européenne. Le produit de cette infraction réinvesti à l'étranger pourra-t-il être confisqué en vertu de l'article 42, 3° ?

Le Ministre répond par l'affirmative. Il appartiendra au juge de décider si les biens ou valeurs résultant du réinvestissement doivent être confisqués en tout ou en partie.

Dans l'exemple cité d'un réinvestissement à l'étranger, il va de soi que l'exécution de la peine dépendra des conventions conclues en ce domaine avec le pays concerné.

Le Ministre rappelle une nouvelle fois que la confiscation spéciale est une peine. L'amende spéciale éventuelle et les indemnités dues aux parties civiles devront être payées par un prélèvement sur le reste du patrimoine du condamné. Le caractère facultatif de la confiscation spéciale prévue à l'article 43bis permettra au juge de tenir compte de ce fait lors de la fixation de la peine.

Un membre précise que, du fait qu'il s'agit d'une peine complémentaire, la confiscation spéciale qui serait prononcée à l'égard d'un mineur ne pourrait être appliquée à la personne civilement responsable de ce dernier.

Plusieurs membres s'interrogent sur le champ d'application du projet. Ils sont entièrement d'accord sur le fait qu'il doit s'appliquer aux infractions liées à la drogue, mais le texte va beaucoup plus loin. En dehors des infractions prévues par le Code pénal et les lois particulières, le projet vise également les faits pénaux prévus dans le cadre d'autres législations (économiques, sociales, administratives). Le Conseil d'Etat a aussi formulé une observation à ce sujet.

Le Ministre répète qu'un choix a été fait.

Le projet de loi à l'examen ne porte nullement atteinte aux principes généraux du droit pénal. Il ne déplace pas la charge de la preuve, mais étend la confiscation spéciale à toutes les infractions. Dans d'autres pays, la confiscation spéciale n'est applicable qu'aux infractions prévues par la loi, mais il y a dans ce cas renversement de la charge de la preuve (par exemple au Royaume-Uni).

Il convient cependant de noter que, dans les milieux du grand banditisme, le trafic de stupéfiants, le travail au noir, la prostitution, le rapt et le trafic d'hormones sont souvent étroitement liés, de sorte qu'il est difficile d'établir de quelle infraction provient l'argent.

Un membre ajoute que l'option du gouvernement est également préférable sur le plan légistique.

Le Code pénal fixe les principes généraux et doit opérer le moins de distinctions possible en fonction de la nature de l'infraction. Les peines spécifiques doivent

fen moeten in bijzondere wetten opgenomen worden. Er zijn inderdaad bijzondere wetten die een andere regeling voor de verbeurdverklaring bevatten.

Het lid ziet echter praktische bezwaren. Het is niet ondenkbaar dat de bankwereld zich zal willen veiligstellen en derhalve van de klanten een bewijs van de afkomst van het geld zal vragen. In de realiteit zal de bewijslast dus toch worden omgekeerd.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Artikel 1 voegt aan artikel 42 van het Strafwetboek een derde categorie van zaken toe waarop de bijzondere verbeurdverklaring van toepassing wordt. Het betreft de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen, de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en de inkomsten uit de belegde voordelen.

Art. 2

Dit artikel van het ontwerp wijzigt artikel 43 van het Strafwetboek zodat de « verplichte » bijzondere verbeurdverklaring voortaan voorbehouden wordt aan de zaken bedoeld in artikel 42, 1° en 2°.

Art. 3

Dit artikel voert een derde categorie van zaken in waarop de « facultatieve » bijzondere verbeurdverklaring van toepassing is.

Een lid wijst erop dat het woord « altijd » het best geschrapt wordt uit de tekst van artikel 43bis. Bepalen dat een mogelijkheid *altijd* bestaat is overbodig en verwarrend. De mogelijkheid bestaat of ze bestaat niet.

De Minister antwoordt dat het woord « altijd » bedoelt aan te geven dat de verbeurdverklaring op alle types van misdrijf van toepassing is.

Vervolgens suggereert het lid « altijd » te vervangen door in « in elk geval », waardoor de strekking van het artikel beter wordt weergegeven.

De Commissie is het met dat voorstel eens.

Tenslotte zij nog genoteerd dat artikel 3 eveneens gaat over de rechten van derden.

Art. 4

Dit artikel wijzigt het opschrift van afdeling IV van boek II, titel IX, hoofdstuk II van het Strafwetboek.

être inscrites dans des lois spéciales. Il existe en effet des lois spéciales fixant d'autres règles en matière de confiscation.

Le membre aperçoit toutefois des obstacles d'ordre pratique. Il n'est pas impossible, en effet, que les banques veuillent se mettre à couvert et réclament dès lors à leurs clients une preuve de la provenance de l'argent déposé. En pratique, la charge de la preuve sera donc quand même renversée.

DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

L'article 1er ajoute à l'article 42 du Code pénal une troisième catégorie de choses pouvant faire l'objet d'une confiscation spéciale. Il s'agit des avantages patrimoniaux tirés directement de l'infraction, des biens et valeurs qui ont été substitués à ces avantages et des revenus des avantages investis.

Art. 2

Cet article du projet de loi modifie l'article 43 du Code pénal de manière à ce que la confiscation spéciale « obligatoire » soit désormais réservée aux choses visées aux 1° et 2° de l'article 42.

Art. 3

Cet article ajoute une troisième catégorie de choses soumises au régime de la confiscation spéciale « facultative ».

Un membre fait observer qu'il serait préférable de supprimer le mot « toujours » figurant dans le texte de l'article 43bis. Préciser qu'une possibilité existe *toujours* est en effet superflu et risque de prêter à confusion. Une possibilité existe ou n'existe pas.

Le Ministre répond que le mot « toujours » est destiné à indiquer que la confiscation s'applique à tous les types d'infractions.

Le membre suggère ensuite que « altijd » dans le texte néerlandais soit remplacé par « in elk geval » qui explique mieux la portée de l'article.

La Commission se rallie à cette proposition.

Il convient enfin de noter que l'article 3 concerne également les droits des tiers.

Art. 4

Cet article modifie l'intitulé de la section IV du livre II, titre IX, chapitre II du Code pénal.

Art. 5

De Voorzitter is van oordeel dat het opleggen van zeer korte gevangenisstraffen (15 dagen) om sociale en humane redenen onverantwoord is.

De Minister antwoordt dat de strafbepalingen van het huidige artikel 505, dat op de heling van toepassing is, werden overgenomen. Ook het bedrag van de geldboete, dat volgens de leden veel te laag is, werd overgenomen. De leden stellen voor om dit bedrag aanzienlijk te verhogen. Onderhavig wetsontwerp zou toch een gepast instrumentarium moeten bieden voor de bestrijding van de grote criminaliteit.

Uiteraard moet er een evenredigheid blijven met de bestraffing van andere misdrijven en mag de evenwichtige opbouw van het Strafwetboek niet worden verstoord.

De Voorzitter dringt er tevens op aan dat aan de rechter ruime mogelijkheden gegeven worden tot het individualiseren van de strafmaat. Te dien einde moeten zowel de gevangenisstraf als de geldboete afzonderlijk kunnen worden opgelegd. In het huidige artikel 505 worden beide straffen aan mekaar gekoppeld.

De Minister wil tegemoet komen aan de opmerkingen in verband met het bedrag van de geldboete en het alternatief opleggen van geldboete en gevangenisstraf.

Het probleem van de korte gevangenisstraffen zal bij een latere gelegenheid grondiger doorgepraat worden.

Het amendement n° 2 van de Regering strekt ertoe de maximum geldboete te verhogen tot honderdduizend frank.

Dit bedrag is niet buitenmatig, aldus de Minister. Men kan hier bijvoorbeeld verwijzen naar de invoer, uitvoer en doorvoer van afval waar hetzelfde bedrag door de wetgever in aanmerking genomen werd (wet van 9 juli 1984, art. 10). Dit bedrag ligt trouwens in de lijn van wat de wetgeving in andere landen voorziet (Luxemburg: 50 000 000 frank; Frankrijk: 500 000 FF.; Spanje: 100 000 000 pesetas; U.S.A.: 500 000 \$).

Amendement n° 3 van de regering vult het eerste lid van artikel 505 aan met de woorden « of met een van deze straffen alleen ».

Amendement n° 4 van de regering komt tegemoet aan de vragen, gesteld tijdens de algemene bespreking, over de feitelijke omkering van de verwijslast. Ook amendement n° 1 van de heren Foret en Mundeleer gaat in die zin. De auteurs van het amendement zijn van oordeel dat de zinsnede in artikel 5, 2° « de oorsprong... zouden moeten kennen » te vergaand is.

De Minister verklaart dat dit niet moet uitgelegd worden als een wettelijk vermoeden. De zinsnede verwijst naar objectieve vaststellingen die door iedereen kunnen gedaan worden. Op onomstootbare wijze de effectieve bekendheid met de afkomst van het geld bewijzen, zal bijna steeds onmogelijk zijn.

Art. 5

Le président estime qu'il ne se justifie pas de prévoir des peines d'emprisonnement très courtes (15 jours) pour des raisons sociales et humanitaires.

Le Ministre répond que les dispositions pénales de l'actuel article 505, qui s'applique au recel, ont été reprises, de même que le montant des amendes, qui, selon les membres, est beaucoup trop bas. Ces derniers proposent d'augmenter sensiblement les montants concernés. Le projet à l'examen devrait fournir un instrument adéquat de lutte contre la grande criminalité.

Il va de soi qu'il faut maintenir une certaine proportionnalité par rapport à la répression d'autres délits et que l'équilibre du Code pénal doit être préservé.

Le président insiste cependant pour que le juge puisse disposer d'une grande latitude pour individualiser la peine. A cette fin, tant la peine d'emprisonnement que l'amende doivent pouvoir être infligées séparément. Or, dans sa rédaction actuelle, l'article 505 lie ces deux peines.

Le Ministre entend tenir compte des observations relatives au montant de l'amende et à la solution qui consiste à infliger soit une amende soit une peine de prison.

Le problème des peines de prison de courte durée sera examiné de manière plus approfondie à une prochaine occasion.

L'amendement n° 2 du Gouvernement vise à porter l'amende maximum à 100 000 francs.

Le Ministre estime que ce montant n'est pas exorbitant. On peut signaler, à titre d'exemple, qu'il a été retenu par le législateur en ce qui concerne l'importation, l'exportation et le transit de déchets (loi 9 juillet 1984, art. 10). Ce montants'inscrit par ailleurs dans la ligne de ce qui est prévu par la loi d'autres Etats (Luxembourg: 50 000 000 F; France: 500 000 FF; Espagne: 100 000 000 pesetas; Etats-Unis: 500 000 \$).

L'amendement n° 3 du Gouvernement complète le premier alinéa de l'article 505 par les mots « ou d'une de ces peines seulement ».

L'amendement n° 4 du Gouvernement tient compte des questions posées lors de la discussion générale au sujet du renversement de fait de la charge de la preuve. L'amendement n° 1 de MM. Foret et Mundeleer va également dans ce sens. Les auteurs de l'amendement estiment que le membre de phrase « ou auraient dû en connaître l'origine », figurant à l'article 5, 2°, va trop loin.

Le Ministre explique qu'il ne faut pas interpréter ces termes comme instaurant une présomption légale. Ils font référence à des constatations objectives qui sont à la portée de chacun. Il sera presque toujours impossible de prouver la connaissance effective de l'origine de l'argent de manière irréfutable.

Nochtans, zo zegt een lid, weet de bankwereld via internationale relaties vaak meer over de financiële toestand van haar cliënteel dan de politiediensten. Het is ontoelaatbaar dat banken aldus medeplichting zijn aan het witwassen van illegaal verkregen geld.

Het amendement van de regering vervangt de woorden « zouden moeten kennen » door « moesten kennen ».

De heren Foret en Mundeleer zijn van oordeel dat aldus tegemoet werd gekomen aan hun bezwaar, en trekken amendement n° 1 in.

De Minister verklaart dat deze wijziging er tevens op gericht is het wetsontwerp in overeenstemming te brengen met de rechtspraak van het Hof van Cassatie inzake heling (m.n. het arrest van 13 november 1984, Arr. Cass. '84, p. 363-365). Wanneer men stelt « moesten de oorsprong ervan kennen » beoogt men de hypothese waar de feitelijke omstandigheden « noodzakelijk de argwaan moesten wekken » van de betrokken personen tijdens de voltrekking van de verrichtingen.

*
* *

De artikelen 1 tot 4 worden eenparig aangenomen.

De amendementen n°s 2, 3 en 4 van de Regering op artikel 5 worden eenparig aangenomen.

Het aldus gewijzigde artikel 5 wordt eenparig aangenomen.

*
* *

Het wetsontwerp, zoals het werd gewijzigd en hierna komt, wordt eenparig aangenomen.

De Rapporteur,
T. MERCKX-VAN GOEY

De Voorzitter,
J. MOTTARD

Un membre fait toutefois observer que, par le truchement de leurs contacts internationaux, les banques en savent souvent plus long que les services de police sur la situation financière de leurs clients. Il est inadmissible que les banques soient ainsi complices du blanchiment d'argent acquis par des voies illicites.

L'amendement du Gouvernement remplace les mots « auraient dû en connaître » par les mots « devaient en connaître ».

MM. Foret et Mundeleer estiment que cet amendement rencontre leur objection et retirent dès lors leur amendement n° 1.

Le Ministre précise que cette modification vise à mettre en concordance le projet de loi avec la jurisprudence de la Cour de Cassation en matière de recel (notamment l'arrêt du 13 novembre 1984, Pas. I, p. 323 à 325). En disant « devaient en connaître l'origine », on vise l'hypothèse où les circonstances de fait « devaient nécessairement éveiller la méfiance » des personnes concernées, lors de la réalisation de l'opération.

*
* *

Les articles 1er à 4 sont adoptés à l'unanimité.

Les amendements n°s 2, 3 et 4 du Gouvernement à l'article 5 sont adoptés à l'unanimité.

L'article 5, ainsi modifié, est adopté à l'unanimité.

*
* *

L'ensemble du projet de loi, tel qu'il a été modifié et figure ci-après, est adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
T. MERCKX-VAN GOEY

Le Président,
J. MOTTARD

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Artikel 42 van het Strafwetboek wordt aangevuld als volgt :

« 3° — Op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit de belegde voordelen. »

Art. 2

In artikel 43 van hetzelfde Wetboek worden tussen de woorden « verbeurdverklaring » en « altijd » de woorden « toepasselijk op de zaken bedoeld in artikel 42, 1° en 2° » ingevoegd.

Art. 3

Een artikel 43bis, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

« Artikel 43bis. — Bijzondere verbeurdverklaring toepasselijk op de zaken bedoeld in artikel 42, 3° kan door de rechter in elk geval worden uitgesproken.

Indien de zaken niet kunnen worden gevonden in het vermogen van de veroordeelde, raamt de rechter de geldwaarde ervan en heeft de verbeurdverklaring betrekking op een daarmee overeenstemmend bedrag.

Ingeval de verbeurdverklaarde zaken aan de burgerlijke partij toebehoren, zullen zij aan haar worden teruggegeven. De verbeurdverklaarde zaken zullen haar eveneens worden toegewezen ingeval de rechter de verbeurdverklaring uitgesproken heeft omwille van het feit dat zij goederen en waarden vormen die door de veroordeelde in de plaats gesteld zijn van zaken die toebehoren aan de burgerlijke partij of omdat zij het equivalent vormen van zulke zaken in de zin van het tweede lid van dit artikel.

Iedere andere derde die beweert recht te hebben op de verbeurdverklaarde zaak, zal dit recht kunnen laten gelden binnen een termijn en volgens modaliteiten bepaald door de Koning. »

Art. 4

Het opschrift van afdeling IV van boek II, titel IX, hoofdstuk II, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door het volgende opschrift :

« Afdeling IV — Heling en andere verrichtingen met betrekking tot zaken die uit een misdrijf voortkomen ».

TEXTE ADOPTE PAR LA COMMISSION

Article 1er

L'article 42 du Code pénal est complété comme suit :

« 3° — Aux avantages patrimoniaux tirés directement de l'infraction, aux biens et valeurs qui leur ont été substitués et aux revenus de ces avantages investis. »

Art. 2

Dans l'article 43 du même Code, les mots « s'appliquant aux choses visées au 1° et 2° de l'article 42 » sont insérés entre les mots « spéciale » et « sera ».

Art. 3

Un article 43bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

« Article 43bis. — La confiscation spéciale s'appliquant aux choses visées au 3° de l'article 42 pourra toujours être prononcée par le juge.

Si ces choses ne peuvent être trouvées dans le patrimoine du condamné, le juge procédera à leur évaluation monétaire et la confiscation portera sur une somme d'argent qui leur sera équivalente.

Lorsque les choses confisquées appartiennent à la partie civile, elles lui seront restituées. Les choses confisquées lui seront de même attribuées lorsque le juge en aura prononcé la confiscation pour le motif qu'elles constituent des biens ou des valeurs substitués par le condamné à des choses appartenant à la partie civile ou parce qu'elles constituent l'équivalent de telles choses au sens de l'alinéa 2 du présent article.

Tout autre tiers prétendant droit sur la chose confisquée pourra faire valoir ce droit dans un délai et selon des modalités déterminées par le Roi. »

Art. 4

L'intitulé de la section IV du livre II, titre IX, chapitre II du même Code est remplacé par l'intitulé suivant :

« Section IV - Du recèlement et d'autres opérations relatives à des choses tirées d'une infraction ».

Art. 5

Artikel 505 van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Artikel 505 — Met gevangenisstraf van vijftien dagen tot vijf jaar en met geldboete van zesentwintig frank tot honderdduizend frank worden gestraft of met een van deze straffen alleen :

1° zij die weggenomen, verduisterde of door misdaad of wanbedrijf verkregen zaken of een gedeelte ervan helen ;

2° zij die zaken bedoeld in artikel 42, 3° kopen, in ruil of om niet ontvangen, bezitten, bewaren of beheeren ofschoon zij de oorsprong ervan kennen of moesten kennen.

De zaken bedoeld in 1° en 2° van dit artikel maken het voorwerp uit van de misdrijven die gedekt worden door deze bepalingen, in de zin van art. 42, 1°, en zij worden verbeurdverklaard, ook indien zij geen eigendom zijn van de veroordeelde, zonder dat deze verbeurdverklaring nochtans de rechten van derden op de goederen die het voorwerp kunnen uitmaken van de verbeurdverklaring, schaden. »

De personen die krachtens deze bepalingen worden gestraft, kunnen bovendien veroordeeld worden tot de ontzetting, overeenkomstig artikel 33. »

Art. 5

L'article 505 du même Code est remplacé par la disposition suivante :

« Article 505 — Seront punis d'un emprisonnement de quinze jours à cinq ans et d'une amende de vingt-six francs à cent mille francs ou d'une de ces peines seulement :

1° ceux qui auront recélé, en tout ou en partie, les choses enlevées, détournées ou obtenues à l'aide d'un crime ou d'un délit ;

2° ceux qui auront acheté, reçu en échange ou à titre gratuit, possédé, gardé ou géré des choses visées à l'article 42, 3°, alors qu'ils en connaissaient ou devaient en connaître l'origine.

Les choses visées aux 1° et 2° du présent article constituent l'objet des infractions couvertes par ces dispositions, au sens de l'article 42, 1°, et seront confisquées, même si la propriété n'en appartient pas au condamné, sans que cette confiscation puisse cependant porter préjudice aux droits des tiers sur les biens susceptibles de faire l'objet de la confiscation. »

Les personnes punies en vertu des présentes dispositions pourront, de plus, être condamnées à l'interdiction, conformément à l'article 33. »

BIJLAGE

RECHTSVERGELIJKING MET
BETREKKING TOT HET WITWASSEN1. *Vergelijkende tabel*

Deze tabel geeft een beknopte vergelijking van de wetsbepalingen die in dertien Staten, welke deze materie reeds behandeld hebben, thans van kracht zijn of in de vorm van een ontwerp van wet zijn uitgewerkt. Tien van die Staten bevinden zich in Europa, te weten :

Denemarken, Spanje, Frankrijk, Italië, Luxemburg, Nederland, de Bondsrepubliek Duitsland, het Verenigd Koninkrijk, Zwitserland en Zweden.

De drie overige Staten bevinden zich buiten Europa. Wegens hun belangrijkheid, inzonderheid op het stuk van de problematiek van het witten, moeten zij evenwel worden vermeld. Het betreft hier Staten naar Angelsaksisch recht, te weten :

Australië, Canada en de Verenigde Staten van Amerika.

De hiernavolgende beknopte vergelijking heeft betrekking op 3 punten die centraal staan in de problematiek van het witten :

- de vaststelling van de gedragingen die het materieel bestanddeel vormen van het misdrijf witten;
- de vaststelling van de misdrijven, uitgaande van de produkten waarop het misdrijf witten slaat (in het Angelsaksische recht *predicate offences* genoemd);
- de vaststelling van het opzet, dat vereist is opdat men van het misdrijf witten kan spreken (kennis van de onrechtmatige oorsprong van de voorwerpen, vermoedens, nalatigheid).

2. *Verzameling van de wetteksten*

ANNEXE

LEGISLATIONS RELATIVES
AU BLANCHIMENT1. *Tableau comparatif*

Ce tableau établit une comparaison sommaire entre les dispositions législatives en vigueur ou en projet dans 13 Etats qui ont déjà une expérience en cette matière. Dix de ces Etats sont des Etats européens. Il s'agit des Etats suivants :

le Danemark, l'Espagne, la France, l'Italie, le Luxembourg, les Pays-Bas, la République fédérale d'Allemagne, le Royaume-Uni, la Suisse et la Suède.

Les trois autres Etats sont non européens. Ils devaient cependant être mentionnés en raison de leur importance, notamment dans le cadre de la problématique du blanchiment. Ce sont des Etats de droit anglo-saxon. Il s'agit des Etats suivants :

l'Australie, le Canada et les Etats-Unis d'Amérique.

La comparaison sommaire qui est réalisée porte sur trois points centraux dans la problématique du blanchiment :

- la détermination des comportements constituant l'élément matériel de l'infraction de blanchiment;
- la détermination des infractions qui sont à la base des produits sur lesquels porte l'infraction de blanchiment (ce que les anglo-saxons appellent *predicate offences*);
- la détermination de l'élément intentionnel requis pour qu'il y ait infraction de blanchiment (connaissance de l'origine illicite des biens, soupçons, négligence).

2. *Recueil des textes légaux*

	Wetgeving — <i>Législation</i>	Bedoelde handelingen — <i>Actes visés</i>	Werkingsfeer — <i>Champ d'application</i>	Vereiste kennis — <i>Connaissance requise</i>
Denemarken. — <i>Danemark.</i>	Ja (SW 191a. en 284). — <i>Oui (CP 191a. et 284).</i>	Ontvangst, verkrijging, hulp. — <i>Recevoir, obtenir, aider.</i>	Economische misdrijven, verdovende middelen. — <i>Infractions économiques, drogues.</i>	Kennis van de onrechtmatige oorsprong. — <i>Connaissance de l'origine illicite.</i>
Spanje. — <i>Espagne.</i>	Ja (SW 546bis, f). — <i>Oui (CP 546bis, f).</i>	Ontvangst, verkrijging, voordeel eruit trekken. — <i>Recevoir, acquérir, tirer profit.</i>	Verdovende middelen. — <i>Drogues.</i>	Kennis van de onrechtmatige oorsprong. — <i>Connaissance de l'origine illicite.</i>
Frankrijk. — <i>France.</i>	Ja (SW 627, 3de lid). — <i>Oui (CSP 627, al. 3).</i>	Onjuiste verklaringen, belegging, verbergen, omzetting. — <i>Justification mensongère, placement, dissimulation, conversion.</i>	Verdovende middelen. — <i>Drogues.</i>	Kennis van de onrechtmatige oorsprong. — <i>Connaissance de l'origine illicite.</i>
Italië. — <i>Italie.</i>	Ja (SW 648bis). — <i>Oui (CP 648bis).</i>	Recyclering uit winstbejag. — <i>Recyclage dans un but de lucre.</i>	Ontvoering, afpersing en diefstal met geweld + (in ontwerpfase) verdovende middelen, misdadige organisaties. — <i>Kidnapping, extorsions et vols avec violence + (en projet) drogues, organisation criminelle.</i>	Kennis van de onrechtmatige oorsprong. — <i>Connaissance de l'origine illicite.</i>
	In ontwerpfase. — <i>En projet.</i>	Belegging. — <i>Investissement.</i>	Verdovende middelen. — <i>Drogues.</i>	Kennis of nalatigheid indien de persoon voor eigen rekening handelt. — <i>Connaissance ou négligence, si la personne agit pour elle-même.</i>
Luxemburg. — <i>Luxembourg.</i>	Ja (wet 7.7.89, 8-1). — <i>Oui (loi 7.7.89, 8-1).</i>	Onjuiste verklaringen, belegging, verbergen, omzetting. — <i>Justification mensongère, placement, dissimulation, conversion.</i>	Verdovende middelen. — <i>Drogues.</i>	Kennis of nalatigheid (niet-naleving van beroepsverplichtingen). — <i>Connaissance ou négligence (en méconnaissance d'obligations professionnelles).</i>
Nederland. — <i>Pays-Bas.</i>	Ja (SW 416 tot 417bis). — <i>Oui (CP 416 à 417bis).</i>	Aankoop, huur, ruil, pand, geschenk, vervoer, bewaring, heling. — <i>Achat, location, échange, gage, don, transport, dépôt, recel.</i>	Alle misdrijven: — <i>Toute infraction.</i>	Kennis of grove nalatigheid. — <i>Connaissance ou négligence grave.</i>
BRD. — <i>RFA.</i>	In ontwerpfase. — <i>En projet.</i>	Verbergen, overdracht, verkrijging, bezit, gebruik. — <i>Dissimulation, transfert, acquisition, possession, usage.</i>	Verdovende middelen. — <i>Drogues.</i>	Kennis van de onrechtmatige oorsprong. — <i>Connaissance de l'origine illicite.</i>
Verenigd Koninkrijk. — <i>Royaume-Uni.</i>	Ja (DTOA, 24; PTA, 11). — <i>Oui (DTOA, 24; PTA, 11).</i>	Verbergen, overdracht, gebruik. — <i>Dissimulation, transfert, usage.</i>	Verdovende middelen, terrorisme. — <i>Drogues, terrorisme.</i>	Kennis of vermoeden. — <i>Connaissance ou soupçon.</i>

	Wetgeving — <i>Législation</i>	Bedoelde handelingen — <i>Actes visés</i>	Werkingsfeer — <i>Champ d'application</i>	Vereiste kennis — <i>Connaissance requise</i>
Zwitserland. — <i>Suisse.</i>	In ontwerpfase. — <i>En projet.</i>	Belemmeren van identificatie, gebrek aan waakzaamheid. — <i>Entrave à l'identification, défaut de vigilance.</i>	Alle misdrijven. — <i>Toute infraction.</i>	Kennis, grove nalatigheid, nalatigheid (gebrek aan waakzaamheid). — <i>Connaissance, négligence grave, négligence (défaut de vigilance).</i>
Zweden. — <i>Suède.</i>	Ja (SW 9-6, 7). — <i>Oui (CP 9-6, 7).</i>	Verkrijging, gebruik. — <i>Acquisition, utilisation.</i>	Alle misdrijven. — <i>Toute infraction.</i>	Kennis of grove nalatigheid. — <i>Connaissance ou négligence grave.</i>
Australië. — <i>Australie.</i>	Ja (PCA 81). — <i>Oui (PCA, 81).</i>	Transactie, bezit, heling. — <i>Transaction, possession, recel.</i>	Zware misdrijven (« indictable »). — <i>Infractions graves (« indictable »).</i>	Kennis of grove nalatigheid. — <i>Connaissance ou négligence grave.</i>
Canada. — <i>Canada.</i>	Ja (SW 462 - 31). — <i>Oui (CP462-31).</i>	Verbergen, omzetting. — <i>Dissimulation, conversion.</i>	Georganiseerde misdaad, verdovende middelen. — <i>Crime organisé, drogues.</i>	Kennis van de onrechtmatige oorsprong. — <i>Connaissance de l'origine illicite.</i>
Verenigde Staten. — <i>Etats-Unis.</i>	Ja (USC, 1956-1957). — <i>Oui (USC, 1956-1957).</i>	Transactie, vervoer, elektronische overdracht. — <i>Transaction, transport, transfert électronique.</i>	Zware misdrijven (« felonies ») en misdrijven waaruit voordeel wordt getrokken. — <i>Infractions graves (« felonies ») et infractions entraînant des profits.</i>	Kennis of grove nalatigheid. — <i>Connaissance ou négligence grave.</i>

Wetteksten met betrekking tot het misdrijf witwassen

Denemarken

Strafwetboek, artikelen 191, a, en 284 :

Artikel 191, a — Narko-haeleri

« Hij die voor zichzelf of voor anderen een gedeelte ontvangt of verkrijgt van het voordeel getrokken uit een misdrijf omschreven in artikel 191 van deze wet (handel in verdovende middelen) en hij die door het bewaren, het vervoer of enige andere vorm van hulp, handelt teneinde anderen voordeel te laten trekken uit dat misdrijf, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaar. »

Art. 284 — Haeleri

« Hij die voor zichzelf of voor anderen een gedeelte aanvaardt of verkrijgt van het voordeel getrokken uit diefstal, het onwettig voorhanden hebben van gevonden voorwerpen, verduistering van gelden, sluikhandel, sluikhandel in geautomatiseerde gegevens, misbruik van vertrouwen, afpersing, diefstal met geweld, en hij die door de aldus verkregen voorwerpen te verbergen, door te helpen bij de verkoop ervan of op enige andere wijze ertoe bijdraagt dat ten behoeve van derden voordeel wordt getrokken uit een van die misdrijven, maakt zich schuldig aan heling. »

Spanje

Organieke wet 1/1988 (24 maart 1988) tot hervorming van het Strafwetboek met betrekking tot de illegale handel in verdovende middelen, waarbij in hetzelfde wetboek een artikel 546bis, f, wordt ingevoegd :

Art. 546bis, f — « Hij die, wetende dat een van de misdrijven omschreven in de artikelen 344 tot 344bis, b, van dit wetboek (handel in verdovende middelen) is gepleegd, de opbrengst daaruit ontvangt of verkrijgt, dan wel op enige andere wijze voor zichzelf of voor derden voordeel trekt uit die opbrengst of uit de winsten bekomen als gevolg van een van die misdrijven, wordt gestraft met korte gevangenisstraf en met geldboete van 1 miljoen tot 100 miljoen pesetas.

Hij die van dat misdrijf een gewoonte maakt en hij die deel uitmaakt van een organisatie die een dergelijke bezigheid uitoefent, wordt met een zwaardere straf gestraft (...). »

Frankrijk

« Code de la santé publique », artikel 627, derde lid (wet van 31 december 1987) :

« Met gevangenisstraf van twee jaar tot tien jaar en met geldboete van 5 000 frank tot 500 000 frank, of met een van die straffen alleen wordt gestraft, hij die, door enig bedrieglijk middel, de onware rechtvaardiging van de oorsprong van geldmiddelen of van voorwerpen van de dader van een van de misdrijven omschreven in het eerste lid van dit artikel (handel in verdovende middelen) heeft vergemakkelijkt of gepoogd heeft te vergemakkelijken, of hij die wetens

Textes législatifs relatifs à l'infraction de blanchiment

Danemark

Code pénal, articles 191, a, et 284 :

Article 191, a — Narko-haeleri

« Toute personne qui reçoit ou obtient pour soi-même ou pour autrui une part du profit tiré d'une infraction à la section 191 de cette loi (trafic de stupéfiants), et toute personne qui, par la garde, le transport ou toute autre forme d'assistance, agit en vue de garantir pour autrui le profit provenant de cette infraction, sera punissable d'un emprisonnement d'un maximum de 6 ans. »

Art. 284 — Haeleri

« Toute personne qui accepte ou obtient pour soi-même ou pour autrui une part du profit tiré du vol, de la détention illégale d'objets trouvés, du détournement de fonds, de la fraude, de la fraude informatique, de l'abus de confiance, de l'extorsion, du vol avec violences et toute personne qui, en cachant les biens acquis de la sorte, en aidant à leur vente ou d'une autre manière, contribue à garantir le profit de l'une de ces infractions au bénéfice d'un tiers, sera coupable de recel. »

Espagne

Loi organique 1/1988 (24 mars 1988) de réforme du Code pénal en matière de trafic illégal de drogues, introduisant un article 546bis, f, dans ce Code :

Art. 546bis, f — « Celui qui, ayant connaissance de la commission d'un des délits visés aux articles 344 à 344bis, b, de ce Code (trafic de stupéfiants), reçoit, acquiert ou, de quelque autre manière que ce soit, tire un profit, pour soi-même ou pour un tiers, des produits ou des profits de l'une de ces infractions, sera puni d'un emprisonnement mineur et d'une amende de un à 100 millions de pesetas.

La peine supérieure sera appliquée à l'égard de ceux qui font de ce délit leur activité habituelle et aux personnes appartenant à une organisation poursuivant une telle activité (...). »

France

Code de la santé publique, article 627, alinéa 3 (loi du 31 décembre 1987) :

« Seront punis d'un emprisonnement de deux à dix ans et d'une amende de 5 000 à 500 000 francs ou de l'une de ces deux peines seulement ceux qui, par tout moyen frauduleux, auront facilité ou tenté de faciliter la justification mensongère de l'origine des ressources ou des biens de l'auteur de l'une des infractions mentionnées au premier alinéa du présent article (trafic de stupéfiants) ou ceux qui auront sciemment apporté leur concours à toute opération

zijn medewerking heeft verleend aan iedere verrichting tot belegging, tot het verbergen of tot omzetting van de opbrengst van een dergelijk misdrijf. »

Luxemburg

Wet van 7 juli 1989 tot wijziging van de wet van 19 februari 1973 « concernant la vente de substances médicamenteuses et la lutte contre la toxicomanie », artikel 8-1 :

« Met gevangenisstraf van een jaar tot vijf jaar en met geldboete van 5 000 frank tot 50 000 000 frank, of met een van die straffen alleen wordt gestraft, hij die wetens de onware rechtvaardiging van de oorsprong van geldmiddelen of van voorwerpen van de dader van een van de misdrijven omschreven in artikel 8 (handel in verdovende middelen) heeft vergemakkelijkt of gepoogd heeft te vergemakkelijken, of hij die wetens of in strijd met zijn beroepsverplichtingen zijn medewerking heeft verleend aan een verrichting tot belegging, tot het verbergen of tot omzetting van de opbrengst van een dergelijk misdrijf. »

Italië

Strafwetboek, artikel 648bis — omzetting van geld of waarden verkregen uit diefstal of afpersing met geweld, ofwel uit ontvoering met het oog op afpersing :

Art. 648bis — « Hij die, buiten het geval van deelneming aan het misdrijf, handelingen verricht met het oog op de omzetting van geld of waarden verkregen uit diefstal met verzwarende omstandigheden, gepaard met geweld, uit afpersing met verzwarende omstandigheden of uit ontvoering met het oog op afpersing, in andere gelden of waarden teneinde voor zichzelf of voor een ander daaruit voordeel te trekken, dan wel de daders van voornoemde misdrijven te helpen daaruit voordeel te trekken, wordt gestraft met gevangenisstraf van vier jaar tot tien jaar en met geldboete van 1 000 000 lire tot 20 000 000 lire. »

Ontwerp van wet DDL 1509/S inzake verdovende middelen, artikelen 11 en 12 (dit ontwerp is reeds goedgekeurd door de Senaat en is thans aanhangig bij de andere Kamer, die aan de behandeling ervan voorrang heeft verleend) :

Art. 11 — Aanwending van gelden verkregen uit de illegale handel in verdovende middelen

« 1. Buiten het geval van deelneming aan het misdrijf, wordt hij die de opbrengst uit de handel in verdovende middelen belegt in wettige economische of financiële activiteiten, gestraft met gevangenisstraf van tien jaar tot twintig jaar.

2. De gevangenisstraf bedraagt een jaar tot vijf jaar indien het strafbaar feit door nalatigheid is gepleegd.

3. Buiten het geval van deelneming aan het misdrijf, wordt hij die in de uitoefening van een beroepsactiviteit voor rekening van een derde geld of een ander goed aanwendt, wetende dat het voortkomt uit handel in verdovende middelen, gestraft met gevangenisstraf van vijf jaar tot tien jaar.

4. Veroordeling op grond van het misdrijf omschreven in § 1, heeft een tijdelijk verbod tot uitoefening van bestuursfuncties in handelsvennootschappen of -ondernemingen tot gevolg.

de placement, de dissimulation ou de conversion du produit d'une telle infraction. »

Luxembourg

Loi du 7 juillet 1989, modifiant la loi du 19 février 1973 concernant la vente de substances médicamenteuses et la lutte contre la toxicomanie, article 8-1 :

« Seront punis d'un emprisonnement de un à cinq ans et d'une amende de 5 000 à 50 000 000 de francs, ou de l'une de ces peines seulement, ceux qui auront sciemment facilité ou tenté de faciliter la justification mensongère de l'origine des ressources ou des biens de l'auteur de l'une des infractions mentionnées à l'article 8 (trafic de stupéfiants) ou ceux qui auront sciemment ou **par méconnaissance de leurs obligations professionnelles** apporté leur concours à toute opération de placement, de dissimulation ou de conversion du produit d'une telle infraction. »

Italie

Code pénal, article 648bis — substitution d'argent ou de valeurs provenant d'un vol ou d'une extorsion avec violences, ou d'un kidnapping en vue d'une extorsion :

Art. 648bis — Toute personne qui, hors les cas de participation à l'infraction, accomplit des actes destinés à assurer la substitution d'argent ou de valeurs provenant d'un crime de vol aggravé avec violence, d'extorsion aggravée ou de kidnapping en vue d'extorsion, par d'autres sommes d'argent ou d'autres valeurs, dans le but de procurer un profit, à soi-même ou à autrui, ou d'aider les auteurs des infractions susmentionnées à s'assurer un tel profit, sera punie d'un emprisonnement de 4 à 10 ans et d'une amende de 1 000 000 à 20 000 000 de liras. »

Projet de loi DDL 1509/S en matière de stupéfiants, articles 11 et 12 (au 24 octobre 1989, ce projet a déjà été approuvé par le Sénat et est actuellement soumis à l'autre Chambre qui lui a accordé le bénéfice de la priorité) :

Art. 11 — Utilisation d'argent provenant du trafic illicite de stupéfiants

« 1. Hors les cas de participation à l'infraction, toute personne qui investit les produits du trafic de stupéfiants dans des activités économiques ou financières licites sera punie d'un emprisonnement de 10 à 20 ans.

2. La peine sera l'emprisonnement de 1 à 5 ans si le fait a été commis par **négligence**.

3. Hors les cas de participation à l'infraction, toute personne qui, dans l'exercice d'une activité professionnelle, utilise, pour le compte d'un tiers, de l'argent ou un autre bien, en sachant que celui-ci provient du trafic de stupéfiants, sera punie d'un emprisonnement de 5 à 10 ans.

4. La condamnation pour l'infraction prévue au § 1 entraînera l'interdiction temporaire d'exercer des fonctions de gestion dans des sociétés ou des entreprises commerciales.

5. Veroordeling op grond van het misdrijf omschreven in § 3 heeft een verbod tot uitoefening van het beroep tot gevolg. »

Art. 12. — Wijziging van artikel 648*bis* van het Strafwetboek.

Art. 648*bis* — « Hij die, buiten het geval van deelneming aan het misdrijf, handelingen verricht met het oog op de omzetting van gelden of waarden verkregen uit diefstal met verzwarende omstandigheden, gepaard met geweld, uit afpersing met verzwarende omstandigheden of uit ontvoering met het oog op afpersing, uit **de illegale handel in verdovende of psychotrope stoffen, uit vereniging in mafia-verband of uit vereniging met het oog op de illegale handel in verdovende middelen** (*), in andere gelden of waarden teneinde voor zichzelf of voor een ander daaruit voordeel te trekken, dan wel de daders van voornoemde misdrijven te helpen daaruit voordeel te trekken, wordt gestraft met gevangenisstraf van vier jaar tot tien jaar en met geldboete van 1 000 000 lire tot 20 000 000 lire. »

Nederland

Strafwetboek, artikelen 416, 417, 417*bis*

Artikel 416

« 1. Hij die opzettelijk enig door misdrijf verkregen voorwerp koopt, huurt, inruilt, in pand neemt, als geschenk aanneemt of uit winstbejag verkoopt, verhuurt, ruilt, in pand geeft, vervoert, bewaart of verbergt, wordt als schuldig aan heling gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaar of geldboete van de vijfde categorie.

2. Dezelfde straf wordt opgelegd aan hem die opzettelijk uit de opbrengst van enig door misdrijf verkregen voorwerp voordeel trekt. »

Art. 417

« Hij die een gewoonte maakt van het opzettelijk kopen, inruilen, in pand nemen of verbergen van door misdrijf verkregen voorwerpen, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste zes jaar of geldboete van de vijfde categorie. »

Art. 417*bis*

« 1. Hij die enig voorwerp koopt, huurt, inruilt, in pand neemt, als geschenk aanneemt of uit winstbejag verkoopt, verhuurt, verruilt, in pand geeft, vervoert, bewaart of verbergt, wordt, indien aan zijn schuld te wijten is dat zijn handeling een door misdrijf verkregen voorwerp betreft, gestraft met gevangenisstraf of hechtenis van ten hoogste een jaar of geldboete van de vijfde categorie.

2. Dezelfde straf wordt opgelegd aan hem die uit de opbrengst van enig voorwerp voordeel trekt uit, indien aan zijn schuld te wijten is dat zijn handeling een door misdrijf verkregen voorwerp betreft. »

(*) In artikel 12 staan de woorden die op grond van het ontwerp van wet zijn toegevoegd aan de huidige tekst van artikel 648*bis* van het Italiaans Strafwetboek, vet gedrukt.

5. La condamnation pour l'infraction prévue au § 3 entraînera l'interdiction d'exercer la profession. »

Art. 12. — Modification de l'article 648*bis* du Code pénal.

Art. 648*bis* — « Toute personne qui, hors les cas de participation à l'infraction, accomplit des actes destinés à assurer la substitution d'argent ou de valeurs provenant d'un crime de vol aggravé avec violence, d'extorsion aggravée ou de kidnapping en vue d'extorsion, **de trafic illicite de substances stupéfiantes ou psychotropes, d'association mafieuse ou d'association destinée au trafic illicite de drogues** (*), par d'autres sommes d'argent ou d'autres valeurs, dans le but de procurer un profit, à soi-même ou à autrui, ou d'aider les auteurs des infractions susmentionnées à s'assurer un tel profit, sera punie d'un emprisonnement de 4 à 10 ans et d'une amende de 1 000 000 à 20 000 000 de liras. »

Pays-Bas

Code pénal, articles 416, 417, 417*bis*

Article 416

« 1. Toute personne qui, intentionnellement, achète, prend en location, en échange ou en gage, ou accepte en don un bien provenant d'une infraction ou qui, intentionnellement, vend, donne en location, en échange ou en gage, transporte, prend en dépôt ou cache un tel bien en vue d'un profit, sera coupable de recel et punie d'un emprisonnement d'un maximum de 3 ans ou d'une amende de la 5ème catégorie.

2. La même peine s'appliquera à toute personne qui, intentionnellement, tire profit des produits de tout bien provenant d'une infraction. »

Art. 417

« Toute personne qui fait son activité habituelle de l'achat intentionnel, de l'acceptation en échange ou en gage ou de la dissimulation de biens provenant d'infractions sera punie d'un emprisonnement d'un maximum de 6 ans ou d'une amende de la 5ème catégorie. »

Art. 417*bis*

« 1. Toute personne qui achète, prend en location, en échange ou en gage, ou accepte en don un bien ou qui vend, donne en location, en échange ou en gage, transporte, prend en dépôt ou cache un bien en vue d'un profit, sera punie, si c'est à **cause de sa négligence** que son acte concerne un bien provenant d'une infraction, d'un emprisonnement d'un maximum d'un an ou d'une amende de la 5ème catégorie.

2. La même peine s'appliquera à toute personne qui tire profit des produits de tout bien si c'est à **cause de sa négligence** que son acte concerne un bien provenant d'une infraction. »

(*) Dans l'article 12, on a imprimé en caractères gras les termes ajoutés par le projet de loi au texte actuel de l'article 648*bis* du Code pénal italien.

Bondsrepubliek Duitsland

Ontwerp van wet betreffende de verdovende middelen, artikel 29 :

« (1) Gevangenisstraf van ten hoogste vier jaar of geldboete kunnen worden opgelegd aan een ieder die (...)

11. met betrekking tot geld of andere voorwerpen, rechtstreeks of onrechtstreeks verkregen uit een in nr. 1 omschreven misdrijf, dat door een ander is gepleegd (handel in verdovende middelen),

a) de gelden of voorwerpen verplaatst, in zijn juridische betrekkingen onjuiste verklaringen aflegt omtrent de aard, de oorsprong, de eigendom of andere zakelijke rechten, het beschikken over of de ligging van het geld of de voorwerpen teneinde de identificatie van de onrechtmatige oorsprong ervan te beletten of te bemoeilijken;

b) de gelden of voorwerpen aan een derde overdraagt met de bedoeling ze voor die andere persoon te bewaren, ze hem terug te geven of de omvang ervan voor die persoon te doen toenemen, of nog de identificatie van de onrechtmatige oorsprong ervan te beletten,

12. met betrekking tot geld of andere voorwerpen, rechtstreeks of onrechtstreeks verkregen uit in nr. 1 omschreven misdrijf (handel in verdovende middelen),

a) de gelden of voorwerpen voor zichzelf of voor een ander verkrijgt;

b) de gelden of voorwerpen voor zichzelf of voor een ander bezit of aanwendt, indien ze verkregen zijn uit een door een andere persoon gepleegd misdrijf, en hij kennis had van de oorsprong ervan op het tijdstip waarop hij ze heeft ontvangen. »

Verenigd Koninkrijk

Drug Trafficking Offences Act 1986 (08 juli 1986), artikel 24 :

24. 1. Hij die op een andere wijze gebonden is door of betrokken bij een handeling waardoor

a) de bewaring van of het toezicht op de opbrengst, door of voor rekening van een andere persoon (hierna A genoemd), die A heeft verkregen uit de handel in verdovende middelen wordt vergemakkelijkt (door ze te verbergen, ze aan het gerecht te onttrekken, ze aan een derde over te dragen of op enige andere wijze) of

b) de door A uit de handel in verdovende middelen verkregen opbrengst

(i) wordt aangewend teneinde de terbeschikkingstelling van geldmiddelen aan A te waarborgen, of

(ii) wordt aangewend ten behoeve van A met het oog op de verkrijging van een goed door belegging, wetend of vermoedend dat A handel in verdovende middelen voert of heeft gevoerd, of uit dergelijke handel voordeel heeft getrokken, maakt zich aan een misdrijf schuldig.

2. In dit artikel wordt onder verwijzingen naar opbrengsten die een persoon uit de handel in verdovende middelen heeft verkregen, tevens verstaan de verwijzing naar enig voorwerp dat in zijn handen geheel of gedeeltelijk, rechtstreeks of onrechtstreeks de opbrengst van diens handel vertegenwoordigt.

3. Indien een persoon aan een openbaar ambtenaar meedeelt dat de geldmiddelen of de beleggingen verkregen zijn uit of aangewend worden in het kader van handel in verdovende middelen, of indien hij enige inlichting tot staving van zijn vermoeden meedeelt,

RFA

Projet de loi sur les stupéfiants, article 29 :

« Un emprisonnement d'un maximum de 4 ans ou une amende peuvent être imposés à toute personne qui (...)

11. en ce qui concerne l'argent ou d'autres biens provenant directement ou indirectement d'une infraction commise par une autre personne et visée au n° 1 (trafic de stupéfiants),

a) déplace cet argent ou ces biens, émet de fausses justifications dans ses rapports juridiques, en ce qui concerne la nature, l'origine, la propriété ou d'autres droits réels, la disposition ou l'emplacement de cet argent ou de ces biens afin d'empêcher ou de rendre plus difficile l'identification de leur origine illicite;

b) transfère cet argent ou ces biens à un tiers avec l'intention de le conserver pour l'autre personne, de le lui restituer ou de l'accroître pour elle, ou empêche l'identification de leur origine illicite,

12. en ce qui concerne l'argent ou d'autres biens provenant directement ou indirectement d'une infraction visée au n° 1 (trafic de stupéfiants),

a) acquiert cet argent ou ces biens pour elle-même ou pour autrui.

b) possède ou utilise cet argent ou ces biens pour elle-même ou pour autrui, si cet argent ou ces biens provenaient de l'infraction commise par une autre personne et qu'elle connaissait leur origine au moment où elle les a reçus. »

Royaume-Uni

Drug Trafficking Offences Act 1986 (8 juillet 1986), section 24 :

24. 1. Si une personne est liée ou concernée d'une autre manière par une transaction par laquelle

a) la conservation ou le contrôle par ou pour le compte d'une autre personne (qu'on appellera A) des produits tirés par A du trafic de stupéfiants est facilité (que ce soit en les dissimulant, en les soustrayant à la juridiction, en les transférant à des tiers ou autrement) ou

b) les produits tirés par A du trafic de stupéfiants

(i) sont utilisés pour garantir que des fonds sont mis à la disposition de A, ou

(ii) sont utilisés au bénéfice de A pour acquérir un bien par voie d'investissement, en sachant ou en suspectant que A se livre ou s'est livré au trafic de stupéfiants ou a bénéficié d'un tel trafic, elle est coupable d'une infraction.

2. Dans cette section, les références aux produits tirés par une personne du trafic de stupéfiants incluent la référence à tout bien qui, dans ses mains, représente en tout ou en partie, directement ou indirectement, le produit de son trafic.

3. Lorsqu'une personne révèle à un officier public qu'elle soupçonne que les fonds ou les investissements proviennent de ou sont utilisés en relation avec un trafic de stupéfiants ou qu'elle communique tout élément qui étaye sa suspicion

a) wordt die inlichting niet beschouwd als een overtreding van enige contractuele beperking op het stuk van de mededeling van gegevens, en

b) maar hij gehandeld heeft in strijd met het bepaalde in paragraaf 1) hiervoren en de meegedeelde inlichting op die handeling betrekking heeft, pleegt hij geen strafbaar feit in de zin van dit artikel wanneer de mededeling van die gegevens geschiedt met inachtneming van het bepaalde in deze paragraaf, met andere woorden wanneer zij

(i) plaatsgehad heeft alvorens de handeling is verricht, en wel met de instemming van de openbare ambtenaar, of

(ii) achteraf heeft plaatsgehad, maar op initiatief van die persoon en zodra het redelijkerwijs aangewezen was zulks te doen.

4. Bij de vervolging van de in deze afdeling bedoelde misdrijven bestaat een van de verweermiddelen erin dat betrokkene bewijst

a) dat hij er geen kennis van had en niet kon vermoeden dat de handeling betrekking had op uit de handel in verdovende middelen verkregen opbrengsten, of

b) dat hij er geen kennis van had en niet kon vermoeden dat de bewaring van of het toezicht op een voorwerp, door of voor rekening van A, vergemakkelijkt is door die handeling, of dat door die handeling een voorwerp is aangewend op de wijze bedoeld in paragraaf 1 of

c)

(i) dat hij voornemens was zijn vermoeden mee te delen aan een openbaar ambtenaar, maar

(ii) dat er een redelijke verschoningsgrond bestond voor het verzuim om dat vermoeden overeenkomstig de hiervoor omschreven onderafdeling 3) b) mee te delen.

5. Hij die zich schuldig maakt aan een misdrijf omschreven in dit artikel wordt gestraft

a) ingevolge een veroordeling na inbeschuldigingstelling, tot gevangenisstraf van ten hoogste veertien jaar of tot geldboete, of tot beide straffen, of

b) ingevolge een veroordeling volgens summieri rechtspleging, tot gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of tot een geldboete die het wettelijk toegestane maximum niet te boven gaat, of tot beide straffen.

Prevention of Terrorism (Temporary Provisions) Act 1989, artikelen 11 tot 13

Die bepalingen nemen de voorschriften van artikel 24 van de Drug Trafficking Offences Act van 1986 over en maken deze laatste toepasselijk op daden van terrorisme.

Zwitserland

Ontwerp van wet betreffende het witten van geld en het gebrek aan waakzaamheid op het stuk van financiële verrichtingen (reeds goedgekeurd door de Bondsraad en thans voorgelegd aan de raden van de kantons) tot invoering van de artikelen 305bis en 305ter in het Strafwetboek :

Art. 305bis — Witten van geld

« 1. Hij die een handeling verricht die het beletten beoogt van de identificatie van de oorsprong, de ontdekking of de verbeurdverklaring van vermogenswaarden, waarvan hij wist of had **moeten vermoeden** dat zij uit een misdrijf waren verkregen, wordt gestraft met gevangenisstraf of geldboete.

2. In ernstige gevallen is de straf opsluiting van ten hoogste vijf jaar of gevangenisstraf. Samen met de vrijheidsstraf wordt een geldboete opgelegd van ten hoogste een miljoen frank.

a) cette information ne sera pas considérée comme une violation de quelque restriction contractuelle que ce soit relative à la communication d'informations, et

b) si elle commet un acte contrevenant à la sous-section (1) ci-dessus et que l'information communiquée est relative à cette transaction, elle ne commet pas d'infraction au sens de cette section, si la communication d'information est faite conformément à ce paragraphe, c'est-à-dire

(i) elle a été faite avant que la transaction soit réalisée et elle l'a été avec l'accord de l'officier public, ou

(ii) elle a été faite ultérieurement, mais à l'initiative de la personne et aussitôt qu'il était raisonnable de le faire.

4. Dans la poursuite des infractions visées par cette section, un moyen de défense consiste pour la personne à prouver

a) qu'elle ne savait pas et ne soupçonnait pas que la transaction concernait des produits tirés du trafic de stupéfiants, ou

b) qu'elle ne savait pas et ne soupçonnait pas que, par la transaction, la conservation ou le contrôle par ou pour le compte de A d'un bien a été facilitée ou que, par cette transaction, un bien a été utilisé de la manière visée par la sous-section (1) ou

c)

(i) qu'elle avait l'intention de communiquer son soupçon à un officier public, mais

(ii) qu'il y a une excuse raisonnable à son manquement de révéler son soupçon conformément à la sous-section 3) b) ci-dessus.

5. Une personne coupable d'une infraction sous cette section sera punissable

a) d'une condamnation sur accusation, à un emprisonnement n'excédant pas 14 ans ou à une amende, ou aux deux, et

b) d'une condamnation sommaire, à un emprisonnement n'excédant pas 6 mois ou à une amende ne dépassant pas le maximum légal, ou aux deux. »

Prevention of Terrorism (Temporary Provisions) Act 1989, sections 11 à 13

Ces dispositions reprennent les dispositions de la section 24 du Drug Trafficking Offences Act de 1986 en les appliquant aux actes de terrorisme.

Suisse

Projet de loi sur le blanchissage d'argent et le défaut de vigilance en matière d'opérations financières (déjà adopté par le Conseil fédéral et actuellement soumis au Conseil des cantons), introduisant les articles 305bis et 305ter dans le Code pénal :

Art. 305bis — Blanchissage d'argent

« 1. Celui qui aura commis un acte propre à entraver l'identification de l'origine, la découverte ou la confiscation de valeurs patrimoniales, dont il savait ou **devait présumer** qu'elles provenaient d'un crime, sera puni de l'emprisonnement ou de l'amende.

2. Dans les cas graves, la peine sera la réclusion de 5 ans au plus ou l'emprisonnement. La peine privative de liberté sera cumulée avec une amende d'un million de francs au plus.

Er is inzonderheid sprake van een ernstig geval indien de dader

- a) handelt als lid van een misdadige organisatie;
- b) handelt als lid van een bende, die samengesteld is met het oog op het systematisch witten van geld;
- c) een aanzienlijke omzet of een grote winst boekt door zich beroepshalve bezig te houden met het witten van geld.

3. De dader wordt eveneens gestraft indien het hoofdmisdrijf in het buitenland heeft plaatsgevonden en tevens strafbaar is in de Staat waar het is gepleegd. »

Art. 305ter — Gebrek aan waakzaamheid met betrekking tot financiële verrichtingen

« Hij die beroepshalve vermogenswaarden van een derde heeft aanvaard, bewaard, geholpen heeft bij de belegging of de overdracht ervan, en die daarbij heeft verzuimd de identiteit van de economisch rechthebbende na te gaan, **met inachtneming van de in die omstandigheden vereiste waakzaamheid**, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste één jaar, arrest of geldboete. »

Zweden

Strafwetboek, hoofdstuk 9, artikelen 6 en 7.

Artikel 6. — « Hij die een voorwerp koopt dat aan een ander door een misdrijf is ontnomen, of die een dergelijk voorwerp op een andere wijze aanwendt of beheert, wordt voor het aanvaarden van een gestolen voorwerp veroordeeld tot gevangenisstraf van ten hoogste twee jaar of, indien het om een licht misdrijf gaat, tot betaling van een geldboete of tot gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden.

Dezelfde straf wordt toegepast op een ieder die ten onrechte voordeel haalt uit de opbrengst van de criminele activiteit van anderen, of die op een of andere wijze beweert over een recht te beschikken dat voortvloeit uit het misdrijf.

Ook hij die in het kader van zijn beroepsactiviteiten een voorwerp waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat het van een andere persoon gestolen is, verkrijgt of ontvangt op een wijze die de teruggave ervan bemoeilijkt, wordt gestraft voor het aanvaarden van gestolen voorwerpen. »

Artikel 7. — « Indien de dader van het misdrijf omschreven in § 1 van artikel 6 geen kennis had van de onwettige oorsprong van het voorwerp, maar **gegronde redenen had om te vermoeden** dat het uit een misdrijf was verkregen, wordt hij voor een licht misdrijf veroordeeld tot betaling van een geldboete of tot gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden. »

Australië

Proceeds of Crime Act 1987, artikelen 81 en 82 :

Witten

« 81. — 1. In deze afdeling wordt onder « transactie » ook het ontvangen of geven van een geschenk verstaan.

2. Hij die zich na de inwerkingtreding van deze wet aan witten schuldig maakt, begaat een overtreding van de bepalingen van dit artikel en wordt na veroordeling gestraft :

- a) indien de dader een natuurlijk persoon is, met geldboete van ten hoogste 200 000 \$ of met gevangenisstraf van ten hoogste 20 jaar, of met beide straffen; of

Le cas est grave notamment lorsque l'auteur :

- a) agit comme membre d'une organisation criminelle;
- b) agit comme membre d'une bande formée pour se livrer de manière systématique au blanchissage d'argent;
- c) réalise un chiffre d'affaires ou un gain importants en se livrant au blanchissage d'argent par métier.

3. L'auteur sera également puni lorsque l'infraction principale a été commise à l'étranger et qu'elle est aussi punissable dans l'Etat où elle a été perpétrée. »

Art. 305ter — Défaut de vigilance en matière d'opérations financières

« Celui qui, professionnellement, aura accepté, conservé, aidé à placer ou à transférer des valeurs patrimoniales d'un tiers et qui aura omis de vérifier, **conformément à la vigilance requise par les circonstances**, l'identité de l'ayant droit économique, sera puni de l'emprisonnement pour une année au plus, des arrêts ou de l'amende. »

Suède

Code pénal, chapitre 9, sections 6 et 7.

Section 6. — « Une personne qui achète une chose dont une autre personne a été dépossédée par une infraction ou qui utilise ou gère d'une autre manière une telle chose sera condamnée pour acceptation de chose volée à un emprisonnement d'un maximum de 2 ans ou, si l'infraction était mineure, au paiement d'une amende ou à un emprisonnement d'un maximum de 6 mois.

La même peine s'appliquera à toute personne qui tire un avantage indu des produits de l'activité criminelle d'autrui, ou qui, d'une manière ou d'une autre, prétend avoir un droit tiré de l'infraction.

Toute personne sera de même condamnée pour acceptation de choses volées, si dans le cadre de ses activités professionnelles, elle acquiert ou reçoit, d'une manière qui en rend la restitution difficile, une chose dont on peut raisonnablement supposer qu'elle a été volée à une autre personne. »

Section 7. — « Si l'auteur de l'infraction visée au § 1 de la section 6 n'avait pas connaissance de l'origine illicite de la chose, mais **avait des motifs raisonnables de présumer** qu'une infraction était impliquée, elle sera condamnée pour infraction mineure au paiement d'une amende ou à un emprisonnement d'un maximum de 6 mois. »

Australie

Proceeds of Crime Act 1987, sections 81 et 82 :

Blanchiment

« 81. — 1. Dans cette section, « transaction » inclut le fait de recevoir ou de faire un don.

2. Une personne qui, après l'entrée en vigueur de la présente loi, commet une opération de blanchiment est coupable d'une infraction contre la présente section et punissable, sur condamnation :

- a) si l'auteur est une personne physique, d'une amende n'excédant pas 200 000 \$ ou d'un emprisonnement pour une durée n'excédant pas 20 ans, ou les deux; ou

b) indien de dader een rechtspersoon is, met geldboete van ten hoogste 600 000 \$.

3. Maakt zich aan witten schuldig, alleen hij die :

a) zich rechtstreeks of onrechtstreeks inlaat met een transactie die betrekking heeft op geld of andere goederen, die uit het misdrijf zijn verkregen, of

b) geld of andere goederen, verkregen uit het misdrijf, ontvangt, bezit, verbergt, erover beschikt of in Australië invoert;

ofschoon hij wist of redelijkerwijs had moeten weten dat het geld of de goederen rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig waren van of verkregen uit een onwettige activiteit. »

Bezit enz. van een voorwerp waarvan wordt vermoed dat het uit een misdrijf is verkregen.

« 82. — 1. Hij die na de inwerkingtreding van deze wet geld of andere goederen ontvangt, bezit, verbergt, erover beschikt of in Australië invoert waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat zij uit een misdrijf zijn verkregen, begaat een overtreding van de bepalingen van deze afdeling en is na veroordeling strafbaar :

a) indien de dader een natuurlijk persoon is, met geldboete van ten hoogste 5 000 \$ of gevangenisstraf van ten hoogste twee jaar, of met beide straffen; of,

b) indien de dader een rechtspersoon is, met geldboete van ten hoogste 15 000 \$.

2. Voor hem die ervan beschuldigd wordt een overtreding van de bepalingen van deze afdeling te hebben begaan, bestaat een van de verweermiddelen tegen die beschuldiging erin de rechter ervan te overtuigen dat hij geen redelijke grond had om te vermoeden dat het bij de inbeschuldigingstelling bedoelde voorwerp rechtstreeks of onrechtstreeks afkomstig was van of verkregen uit een onwettige activiteit. »

Canada

Criminal code, artikel 462.31 :

462.31. — 1. Maakt zich schuldig aan een misdrijf, hij die op enigerlei wijze voorwerpen of de opbrengst ervan aanwendt, aan een ander ontnemt, toezendt of aflevert, ze vervoert, wijzigt of vervreemdt, of het bezit ervan overdraagt, met het voornemen ze te verbergen of om te zetten, wetende dat zij geheel of gedeeltelijk, rechtstreeks of onrechtstreeks zijn verkregen uit of afkomstig van :

a) hetzij het plegen in Canada van een misdrijf van georganiseerde criminaliteit of een misdrijf op het stuk van verdovende middelen;

b) hetzij een daad of een nalatigheid, begaan buiten Canada, die in Canada een misdrijf van georganiseerde criminaliteit of een misdrijf op het stuk van verdovende middelen zouden hebben betekend.

2. Hij die het in § 1 bedoelde misdrijf pleegt, maakt zich schuldig :

a) hetzij aan een misdaad, en is strafbaar met gevangenisstraf van ten hoogste 10 jaar;

b) hetzij aan een misdrijf dat ingevolge schuldverklaring volgens summieri rechtspleging strafbaar is.

b) si l'auteur est une personne morale, d'une amende n'excédant pas 600 000 \$.

3. Une personne sera considérée comme commettant une opération de blanchiment si et seulement si :

a) cette personne s'engage directement ou indirectement dans une transaction qui concerne de l'argent ou d'autres biens qui proviennent de l'infraction; ou

b) cette personne reçoit, possède, cache, dispose de ou introduit en Australie de l'argent ou d'autres biens qui proviennent d'une infraction;

alors que cette personne sait, ou aurait dû raisonnablement savoir que l'argent ou le bien provenait ou avait été obtenu, directement ou indirectement, d'une activité illégale. »

Possession etc. d'un bien présumé être le produit d'une infraction

« 82. — 1. Une personne qui, après l'entrée en vigueur de la présente loi, reçoit, possède, cache, dispose de ou introduit en Australie de l'argent ou d'autres biens qui peuvent raisonnablement être présumés être le produit d'une infraction est coupable d'une infraction contre cette section et punissable, sur condamnation :

a) si l'auteur est une personne physique, d'une amende n'excédant pas 5 000 \$ ou d'un emprisonnement pour une durée n'excédant pas 2 ans, ou des deux; ou

b) si l'auteur est une personne morale, d'une amende n'excédant pas 15 000 \$.

2. Quand une personne est accusée d'avoir commis une infraction à la présente section, un moyen de défense contre cette accusation consiste pour cette personne à convaincre le juge qu'elle n'avait pas de motif raisonnable de suspecter que le bien visé par l'accusation provenait ou avait été obtenu, directement ou indirectement, d'une activité illégale. »

Canada

Criminal Code, section 462.31 :

462.31. — 1. Est coupable d'une infraction quiconque — de quelque façon que ce soit — utilise, enlève, envoie, livre à une personne ou à un endroit, transporte, modifie ou aliène des biens ou leurs produits — ou en transfère la possession — dans l'intention de les cacher ou de les convertir, en sachant qu'ils ont été obtenus ou proviennent, en totalité ou en partie, directement ou indirectement :

a) soit de la perpétration, au Canada, d'une infraction de criminalité organisée ou d'une infraction désignée en matière de drogue;

b) soit d'un acte d'une omission survenu à l'extérieur du Canada qui, au Canada, aurait constitué une infraction désignée en matière de drogue.

2. Quiconque commet l'infraction prévue au § 1 est coupable :

a) soit d'un acte criminel et est passible d'un emprisonnement maximal de 10 ans;

b) soit d'une infraction punissable sur déclaration de culpabilité par procédure sommaire.

Verenigde Staten van Amerika

United States Code, artikelen 1956 en 1957 :

§ 1956. Witwassen van geldmiddelen

a) (1) Hij die, wetende dat het bij een financiële transactie betrokken voorwerp de opbrengst vertegenwoordigt van een onwettige activiteit, zich inlaat of poogt in te laten met die financiële transactie waarbij de opbrengst van een onwettige activiteit feitelijk is betrokken,

(A) (i) met het voornemen het voortzetten van die onwettige activiteit te bevorderen; of

(ii) met het voornemen een handeling te verrichten welke een overtreding inhoudt van het bepaalde in de artikelen 7201 of 7206 van het Wetboek op de inkomstenbelastingen van 1986; of

(B) wetende dat de transactie geheel of gedeeltelijk bedoeld is

(i) om de aard, de plaats, de bron van of de controle op de opbrengst van die onwettige activiteit te verbergen of te verhelen; of

(ii) om de verplichting uit de weg te gaan om melding te doen van een transactie (transaction reporting) zoals door de wet van een Staat of een federale wet is opgelegd,

wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste 500 000 \$ of het dubbele van de waarde van het voorwerp, betrokken bij de transactie, indien deze meer bedraagt, of met een gevangenisstraf van ten hoogste 20 jaar, of met beide straffen.

(2) Hij die geldmiddelen vervoert, verzendt of overdraagt, of poogt ze te vervoeren, over te zenden of over te dragen uit een in de Verenigde Staten gelegen plaats naar of langs een buiten de Verenigde Staten gelegen plaats, of uit dan wel langs een buiten de Verenigde Staten gelegen plaats naar een in de Verenigde Staten gelegen plaats,

(A) met het voornemen het voortzetten van die onwettige activiteit te bevorderen; of

(B) wetende dat de bij de transactie betrokken geldmiddelen de opbrengst vertegenwoordigen van een onwettige activiteit, en wetende dat die transactie geheel of gedeeltelijk bedoeld is

(i) om de aard, de plaats, de bron of de controle op de opbrengst van die onwettige activiteit te verbergen of te verhelen; of

(ii) om de verplichting uit de weg te gaan om melding te doen van een transactie zoals door de wet van een Staat of een federale wet is opgelegd,

wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste 500 000 \$ of het dubbele van de waarde van het voorwerp, betrokken bij de transactie, indien deze meer bedraagt, of met een gevangenisstraf van ten hoogste 20 jaar, of met beide straffen.

(3) Hij die, met het voornemen

(A) om het voortzetten van een onwettige activiteit te bevorderen;

(B) om de aard, de plaats, de bron, de eigendom van of de controle op een voorwerp waarvan wordt vermoed dat het de opbrengst is van een onwettige activiteit, te verbergen of te verhelen; of

(C) om de verplichting uit de weg te gaan om melding te doen van een transactie zoals door de wet van een Staat of een federale wet is opgelegd,

zich verbindt of poogt te verbinden tot een transactie waarbij een voorwerp is betrokken dat door een « law enforcement officer » aangemerkt wordt als zijnde de opbrengst

Etats-Unis d'Amérique

United States Code, sections 1956 et 1957 :

§ 1956. Blanchiment d'instruments monétaires

a) (1) Quiconque, sachant que le bien impliqué dans une transaction financière représente le produit d'une activité illégale, s'engage ou tente de s'engager dans cette transaction financière, qui implique en fait les produits d'une activité illégale

(A) (i) avec l'intention de favoriser la poursuite de cette activité illégale; ou

(ii) avec l'intention de s'engager dans une action constituant une violation de la section 7201 ou 7206 du Code sur les revenus de 1986; ou

(B) en sachant que la transaction est conçue en tout ou en partie

(i) pour cacher ou dissimuler la nature, l'emplacement, la source, ou le contrôle des produits de cette activité illégale; ou

(ii) pour éviter une obligation de faire rapport d'une transaction (transaction reporting) imposée par une loi étatique ou fédérale,

sera condamné à une amende d'un maximum de 500 000 \$ ou du double de la valeur du bien impliqué dans la transaction, si elle est supérieure, ou à un emprisonnement d'un maximum de 20 ans, ou les deux.

(2) Quiconque transporte, transmet ou transfère, ou tente de transporter, transmettre ou transférer un instrument monétaire ou des fonds d'un lieu situé aux Etats-Unis vers ou via un lieu situé hors des Etats-Unis, ou d'un lieu ou via un lieu situé hors des Etats-Unis vers un lieu situé aux Etats-Unis

(A) avec l'intention de favoriser la poursuite de cette activité illégale; ou

(B) en sachant que l'instrument monétaire ou les fonds impliqués dans l'opération représentent le produit d'une activité illégale et en sachant que cette opération est conçue en tout ou en partie

(i) pour cacher ou dissimuler la nature, l'emplacement, la source, ou le contrôle des produits de cette activité illégale; ou

(ii) pour éviter une obligation de faire rapport d'une transaction imposée par une loi étatique ou fédérale,

sera condamné à une amende d'un maximum de 500 000 \$ ou du double de la valeur du bien impliqué dans la transaction, si elle est supérieure, ou à un emprisonnement d'un maximum de 20 ans, ou les deux.

(3) Quiconque, avec l'intention

(A) de favoriser la poursuite d'une activité illégale;

(B) de cacher ou de dissimuler la nature, l'emplacement, la source, la propriété ou le contrôle d'un bien présumé être le produit d'une activité illégale; ou

(C) d'éviter une obligation de faire rapport d'une transaction imposée par une loi étatique ou fédérale,

s'engage ou tente de s'engager dans une transaction impliquant un bien présenté par un « law enforcement officer » comme étant le produit d'une activité illégale détermi-

van een bepaalde onwettige activiteit, of een voorwerp dat wordt aangewend om een onwettige activiteit uit te oefenen of te vergemakkelijken, wordt gestraft met een geldboete of een gevangenisstraf overeenkomstig het bepaalde in dit artikel. Voor de toepassing van dit lid wordt onder « aangemerkt » iedere maatregel verstaan die genomen wordt door een « law enforcement officer » of door een persoon onder het gezag van of optredend met de toestemming van een federaal ambtenaar bevoegd om de overtredingen van de bepalingen van dit artikel te onderzoeken en te vervolgen.

b) Hij die zich verbindt of poogt te verbinden tot een in a) (1) omschreven transactie of tot een in a) (2) omschreven handeling, is aan de Verenigde Staten een burgerrechtelijke straf verschuldigd die het hoogste van beide volgende bedragen niet overschrijdt :

(1) de waarde van het voorwerp of van de geldmiddelen betrokken bij de transactie; of

(2) 10 000 \$.

c) De in dit artikel voorkomende

(1) woorden « wetende dat het bij een financiële transactie betrokken voorwerp de opbrengst vertegenwoordigt van een onwettige activiteit » betekenen dat de persoon wist dat het bij de transactie betrokken voorwerp de opbrengst vertegenwoordigt van een onwettige activiteit, ook al wist hij niet om welke onwettige activiteit het ging, voor zover deze volgens de wet van een Staat of volgens een federale wet een misdaad betekent, of voor zover deze bedoeld is in § 7;

(2) woorden « zich verbinden tot » houden onder meer het onderhandelen over en het sluiten van een transactie in, alsook de deelneming aan het onderhandelen erover en het sluiten ervan;

(3) uitdrukking « transactie » houdt onder meer de aankoop in, de verkoop, de verhuring, de huur, het schenken, de overdracht, de levering of enige andere daad van beschikking, en, ten aanzien van de financiële instellingen, de deponeering, de opvraging, de overdracht tussen rekeningen, de uitwisseling van deviezen, de uitlening, de kredietuitbreiding, de aankoop of de verkoop van bons, van effecten, van depositobewijzen of andere geldmiddelen, of enige andere betaling, overdracht of levering door, door tussenkomst van of aan een financiële instelling, zulks op enigerlei wijze;

(4) woorden « financiële transactie » hebben betrekking op een transactie die de mutatie van geldmiddelen inhoudt, hetzij elektronisch, hetzij op enige andere wijze, of op een transactie waarbij een of meer geldmiddelen zijn betrokken, die op een of andere wijze de handel tussen staten of de internationale handel betreft, of op een transactie die de tussenkomst inhoudt van een financiële instelling die zich bezighoudt met de handel tussen staten of de internationale handel, of waarvan de activiteiten die handel op een of andere wijze betreffen;

(5) uitdrukking « geldmiddelen » heeft betrekking op de muntstukken of de bankbiljetten van de Verenigde Staten of van enig ander land, alsook op de reischeques, de persoonlijke cheques, de bankcheques, de betalingsopdrachten, de waarden aan toonder of in enige andere vorm die door de enkele afgifte ervan de overdracht van effecten mogelijk maakt;

(6) woorden « financiële instelling » hebben de betekenis die eraan is gegeven in artikel 5312 (a) (2) van titel 31 van de United States Code;

(7) woorden « onwettige activiteit » hebben betrekking op :

(A) enige handeling of activiteit die volgens artikel 1961 (1) van deze titel een misdrijf is, behoudens de handelingen welke strafbaar zijn overeenkomstig de Currency and Foreign Transactions Reporting Act;

née ou un bien utilisé pour mener ou faciliter une activité illégale sera condamné à une peine d'amende ou d'emprisonnement conformément à la présente section. Pour l'application de ce paragraphe, le terme « présenté » vise toute démarche faite par un « law enforcement officer » ou par une personne sous la direction de ou avec l'autorisation d'un fonctionnaire fédéral autorisé à enquêter et à poursuivre les violations à la présente section.

b) Quiconque s'engage ou tente de s'engager dans une transaction décrite à la sous-section a) (1) ou dans une opération décrite à la sous-section a) (2) est redevable à l'égard des Etats-Unis d'une peine civile qui n'excèdera pas le plus grand des deux montants suivants

(1) la valeur du bien, des fonds, des instruments monétaires impliqués dans la transaction; ou

(2) 10 000 \$

c) Tels qu'ils sont utilisés dans cette section,

(1) les termes « en sachant que le bien impliqué dans une transaction financière représente le produit d'une activité illégale » signifient que la personne savait que le bien impliqué dans la transaction représentait le produit d'une activité illégale, même si elle ignorait de quelle activité illégale il s'agissait, pourvu que celle-ci constitue un crime selon la loi d'un Etat ou la loi fédérale, ou qu'elle soit visée au § 7;

(2) les termes « s'engager dans » incluent la négociation et la conclusion d'une transaction, ainsi que la participation à cette négociation et à cette conclusion;

(3) le terme « transaction » inclut l'achat, la vente, le bail, la location, le don, le transfert, la fourniture, ou tout autre acte de disposition, et, à l'égard des institutions financières, le dépôt, le retrait, le transfert entre comptes, l'échange de devises, le prêt, l'extension de crédit, l'achat ou la vente de bons, de titres, de certificats de dépôt, ou d'autres instruments monétaires, ou tout autre paiement, transfert ou fourniture par, par l'intermédiaire de ou à une institution financière, par quelque moyen que ce soit;

(4) les termes « transaction financière » visent une transaction impliquant le mouvement de fonds, soit électronique, soit d'une autre manière, ou impliquant un ou plusieurs instruments monétaires, qui affecte d'une manière ou d'une autre le commerce interétatique ou international, ou une transaction impliquant l'utilisation d'une institution financière qui est engagée dans ou dont les activités affectent le commerce interétatique ou international d'une manière ou d'une autre;

(5) les termes « instruments monétaires » visent les pièces ou billets des Etats-Unis ou de tout autre pays, les chèques de voyage, les chèques personnels, les chèques bancaires, les ordres de paiement, les valeurs au porteur ou sous une autre forme qui permet le transfert du titre par leur simple délivrance;

(6) les termes « institution financière » ont le sens qui leur est donné à la section 5312 (a) (2) du titre 31 du Code des Etats-Unis;

(7) les termes « activité illégale » visent

(A) tout acte ou activité constituant une infraction énumérée à la section 1961 (1) de ce titre, sauf un acte punissable en vertu du Currency and Foreign Transactions Reporting Act;

(B) een misdrijf tegen een vreemde natie, die de vervaardiging betreft, de invoer, de verkoop of de verdeling van controlled substances (zoals omschreven in de Controlled Substances Act), zulks op het stuk van financiële transacties die geheel of gedeeltelijk in de Verenigde Staten hebben plaatsgehad;

(C) elke handeling die een continue criminele activiteit betekent, zoals bepaald in artikel 408 van de Controlled Substances Act (21 USC 848); of

(D) een overtreding van het bepaalde in de artikelen 152 van deze titel (heling van de opbrengst van misdrijven, meeneed en valse aanspraak, omkoping), 215 (het verlenen van commissies en schenkingen om een lening te verkrijgen), 500 tot 503 (bepaalde gevallen van vervalsing), 513 (effecten van Staten of van particuliere instellingen), 542 (registratie van voorwerpen met onware rechtvaardiging), 545 (het binnensmokkelen van voorwerpen in de Verenigde Staten), 549 (het onttrekken van goederen aan de douanecontrole), 641 (openbare gelden, voorwerpen en stukken), 656 (diefstal, verduistering van geld of daden van ontrouw door een bankbediende), 657 (lening, krediet en verzekeringsinstellingen), 658 (voorwerpen in pand gegeven bij een instelling voor landbouwkrediet), 666 (diefstal of omkoping betreffende projecten die worden gesteund met federale geldmiddelen), 793, 794, 798 (spionage), 875 (uitwisseling tussen Staten), 1201 (ontvoering), 1203 (gijzeling), 1344 (bedrieglijke bankpraktijken), 2113 en 2114 (diefstal en diefstal met geweld tegen een bank of een postkantoor), in artikel 2319 (auteursrechten), in artikel 310 van de Controlled Substances Act (21 USC 830) (basisprodukten en essentiële chemische produkten), in artikel 590 van de Tariff Act van 1930 (19 USC 1590) (smokkel per vliegtuig), in artikel 1822 van de Mail Order Drug Paraphernalia Control Act (21 USC 857) (vervoer van voorwerpen die verband houden met verdovende middelen), in artikel 38 (c) (overtreding van strafbepalingen) van de Arms Export Control Act, in artikel 11 (overtreding) van de Export Administration Act van 1979, in artikel 206 (betreffende de straffen) van de International Emergency Economic Powers Act of in artikel 16 (met betrekking tot de overtredingen en straffen) van de Trading with the Enemy Act.

d) Niets in dit artikel doet afbreuk aan enige andere federale wet of wet van een Staat, die straffen oplegt of burgerrechtelijke vergoedingen bepaalt benevens die welke zijn bepaald door dit artikel.

e) De overtredingen van de bepalingen van dit artikel kunnen worden onderzocht door elk lid van het departement van Justitie aangewezen door de Attorney General, door elk lid van het departement van Financiën aangewezen door de Minister van Financiën, en door de posterijen van de Verenigde Staten met betrekking tot de overtredingen waarvoor zij bevoegd zijn. De bevoegdheid van de minister van Financiën en van de posterijen wordt uitgeoefend overeenkomstig het akkoord dat tussen beide partijen en de Attorney General moet worden gesloten.

f) Er bestaat een extraterritoriale bevoegdheid voor de handelingen die volgens dit artikel verboden zijn indien

(1) de handeling wordt verricht door een Amerikaans burger of, indien zulks niet het geval is, gedeeltelijk op Amerikaans grondgebied wordt verricht; en

(2) bij de transactie(s) geldmiddelen worden gebruikt met een waarde hoger dan 10 000 \$.

§ 1957. Betrokkenheid bij financiële transacties naar aanleiding van voorwerpen verkregen uit een onwettige activiteit.

(B) en ce qui concerne une transaction financière effectuée en tout ou en partie aux Etats-Unis, une infraction contre une nation étrangère impliquant la fabrication, l'importation, la vente ou la distribution d'une substance contrôlée (telle que définie dans le Controlled Substances Act);

(C) tout acte constituant une entreprise criminelle continue, telle que définie à la section 408 du Controlled Substances Act (21 USC 848); ou

(D) une infraction aux sections 152 (recel de produits; faux serment et fausses prétentions; corruption), 215 (commissions et dons pour obtenir un prêt), 500 à 503 (certains faux), 513 (titres d'Etats ou d'entités privées), 542 (inscription de biens au moyen de fausses justifications), 545 (faire entrer des biens en contrebande aux Etats-Unis), 549 (soustraire des biens au contrôle douanier), 641 (argent, biens et documents publics), 656 (vol, détournement de fonds, ou malversations par un agent ou un employé de banque), 657 (prêt, crédit et institutions d'assurance), 658 (biens mis en gage auprès d'une agence de crédit agricole), 666 (vol ou corruption dans des programmes recevant des fonds fédéraux), 793, 794, 798 (espionnage), 875 (communications interétatiques), 1201 (kidnapping), 1203 (prise d'otages), 1344 (fraude bancaire), 2113 et 2114 (vol et vol avec violence contre une banque ou une poste) de ce titre, à la section 2319 (droits d'auteur), à la section 310 du Controlled Substances Act (21 USC 830) (précurseurs et produits chimiques essentiels), à la section 590 du Tariff Act de 1930 (19 USC 1590) (contrebande par avion), à la section 1822 du Mail Order Drug Paraphernalia Control Act (21 USC 857) (transport de choses relatives aux drogues), à la section 38 (c) (violations pénales) du Arms Export Control Act, à la section 11 (violations) du Export Administration Act de 1979, à la section 206 (relative aux peines) du International Emergency Economic Powers Act, ou à la section 16 (relative aux infractions et aux peines) du Trading with the Enemy Act.

d) Rien dans cette section ne portera préjudice à aucune autre loi fédérale ou d'un Etat, imposant des sanctions pénales ou prévoyant des réparations civiles en plus de celles prévues par la présente section.

e) Les violations de cette section pourront être recherchées par tout membre du département de la Justice désigné par l'Attorney General, par tout membre du département du Trésor désigné par le secrétaire du Trésor, et, en ce qui concerne les infractions pour lesquelles le service postal des Etats-Unis est compétent, par le service postal. Le pouvoir du secrétaire du Trésor et du service postal sera exercé conformément à un accord à conclure entre ceux-ci et l'Attorney General.

f) Il y a compétence extra-territoriale pour les actes prohibés par cette section, si

(1) l'acte est commis par un citoyen américain ou, si ce n'est pas le cas, est commis en partie sur le territoire américain; et

(2) la ou les transactions impliquent des fonds ou des instruments monétaires d'une valeur supérieure à 10 000 \$.

§ 1957. Engagement dans des transactions monétaires à propos de biens provenant d'une activité illégale.

« a) Hij die zich, in één van de gevallen bedoeld in d), met kennis van zaken inlaat of poogt in te laten met een financiële transactie die betrekking heeft op een voorwerp met een waarde van meer dan 10 000 \$, verkregen uit één van de bedoelde onwettige activiteiten, wordt gestraft overeenkomstig het bepaalde in b).

b) 1. Behoudens het bepaalde in § 2 is de straf voor een overtreding van de bepalingen van deze afdeling een geldboete volgens titel 18 van de United States Code, of een gevangenisstraf van ten hoogste tien jaar, of beide straffen.

2. De rechtbank kan een andere geldboete opleggen dan die welke is bepaald in § 1, waarbij die boete niet hoger kan zijn dan het dubbele van de waarde van het uit een misdrijf verkregen voorwerp, dat bij de transactie is betrokken.

c) Bij de vervolging van een overtreding van de bepalingen van dit artikel moet de Regering niet bewijzen dat betrokkene wist dat het misdrijf waaruit het voorwerp is verkregen, tot de bedoelde onwettige activiteiten behoort.

d) Volgende gevallen worden bedoeld in a) :

1. de overtreding van de bepalingen van dit artikel heeft plaatsgevonden in de Verenigde Staten of op een plaats die tot de bijzondere bevoegdheid van de Verenigde Staten behoort; of

2. de overtreding van de bepalingen van dit artikel is geschied op een plaats die niet behoort tot de bevoegdheid van de Verenigde Staten, maar is gepleegd door een persoon die onder de Verenigde Staten ressorteert.

e) De overtredingen van de bepalingen van dit artikel kunnen worden onderzocht door elk lid van het departement van Justitie aangewezen door de Attorney General, door elk lid van het departement van Financiën aangewezen door de Minister van Financiën, en door de posterijen van de Verenigde Staten met betrekking tot de overtredingen waarvoor zij bevoegd zijn. De bevoegdheid van de Minister van Financiën en van de posterijen wordt uitgeoefend overeenkomstig het akkoord dat tussen beide partijen en de Attorney General moet worden gesloten.

f) De in dit artikel voorkomende

1. uitdrukking « financiële transactie » betreft de depotering, de opvraging, de overdracht of de uitwisseling, vericht in het kader van de handel tussen Staten of van de internationale handel, of met betrekking daarop, van geldmiddelen (zoals omschreven in artikel 1956 c) 5) van deze titel), door tussenkomst van of aan een financiële instelling. Zij heeft evenwel geen betrekking op enige transactie nodig om de rechten te waarborgen die door het zesde amendement van de Grondwet aan een ieder worden verleend;

2. uitdrukking « voorwerp verkregen uit een misdrijf » heeft betrekking op ieder voorwerp dat de opbrengst vormt of is verkregen uit de opbrengst van een misdrijf; en

3. uitdrukking « onwettige activiteit » heeft dezelfde betekenis als die welke eraan wordt gegeven in artikel 1956 van deze titel. »

« a) Quiconque, dans l'une des circonstances visées à la sous-section d), s'engage ou tente de s'engager en connaissance de cause dans une transaction monétaire relative à un bien d'origine criminelle qui est d'une valeur supérieure à 10 000 \$ et provient de l'une des activités illégales visées, sera puni conformément à ce qui est prévu à la sous-section b).

b) 1. Sauf ce qui est prévu au § 2, la peine pour une infraction à cette section est une amende du titre 18 du United States Code, ou un emprisonnement d'un maximum de 10 ans ou les deux.

2. La Cour peut imposer une amende alternative à celle prévue au § 1er, qui ne peut excéder le double du montant du bien d'origine criminelle qui est impliqué dans la transaction.

c) Dans la poursuite d'une infraction à cette section, le Gouvernement n'est pas tenu de prouver que la personne savait que l'infraction dont provient le bien était l'une des activités illégales visées.

d) Les circonstances visées à la sous-section a) sont les suivantes :

1. que l'infraction à cette section ait lieu aux Etats Unis ou dans un endroit relevant de la juridiction spéciale des Etats-Unis; ou

2. que l'infraction à cette section, commise hors de la juridiction des Etats-Unis, ait été commise par une personne relevant des Etats-Unis;

e) Les violations de cette section pourront être recherchées par tout membre du département de la Justice désigné par l'Attorney General, par tout membre du département du Trésor désigné par le secrétaire du Trésor, et, en ce qui concerne les infractions pour lesquelles le service postal des Etats-Unis est compétent, par le service postal. Le pouvoir du secrétaire du Trésor et du service postal sera exercé conformément à un accord à conclure entre ceux-ci et l'Attorney General.

f) Tels qu'ils sont utilisés dans cette section :

1. les termes « transaction monétaire » visent le dépôt, le retrait, le transfert, ou l'échange, effectué sur le plan du commerce interétatique ou international, ou affectant celui-ci de fonds ou d'instruments monétaires (tels que définis à la section 1956 c) (5) de ce titre), par l'intermédiaire ou à une institution financière, mais ils ne visent pas toute transaction nécessaire pour préserver les droits d'une personne garantissant par le 6ème amendement à la Constitution;

2. les termes « biens d'origine criminelle » visent tout bien constituant, ou provenant de produits obtenus par une infraction; et

3. les termes « activité illégale » ont le même sens que celui qui leur est donné à la section 1956 de ce titre. »